

JELENT
av Hasek
 kus-humoros regényé-
 nek a
VEJK
 a 95 lej (és portó.)
KELET könyvosz-
 tban.

december 25.
 Grammofón. 12.30: Hi-
 mmofón. 16: Zenekar.
 az. 18: Elbeszélések és
 mmofón. 20: Szimfóni-

Ujsághírek. 9: Refor-
 10: Enekes nagymise
 stentisztelet. Utána:
 dojárásjelentés. Majd:
 haz tagjaiból alakult
 enye. 2: Grammofón-
 A Radióélet ifjusági
 z Gáspár: Kerékpáron
 z Az iskolán kívüli nép
 adása. Utána: Pontos
 jelentés. 5.10: A m.
 1. honvédegyalozozred
 versenye. 6.20: Kará-
 eoratórium. 9: Hang-
 Pontos időjelzés, idő-
 1: Kis Lajos és cigány
 gversenye a Gellért-

marazene. 22.40: Zene-
 i: Aida c. operája.
 lok giárral.
 Kattowitz. 20.30: Ka-
 mmofón.

enekar. Bach, Handel,
 fell műveiből. 21: Ka-
rdetések
 sabb napiáron vesz
 árúgyár. Kornis ueca
 nellett.

állogatva, postacsoma-
 k kg-ként 100 lej. Na-
 gállapodunk. Schwartz
 Bihar.

s étterem! Rendkívü-
 yelmes kiszolgálás. A
 saját készítményeim
 Cluj, Calea Regele

nál nemesebb egy iz-
 Vásároljon Fisch
 szalonjában, Malom

**kérdésre
 et ad a
 LEXIKONA (1931)**

vak szótára, sport, fi-
 zdaság, technika, stb
 aról felvilágosít
 kép, 64 műmelléklet
 lejes bolti ár helyett
 lej, kötte 240 lej

**AZ UJ KELET
 SZTALYÁBAN**

**ÜZLET LELKE:
 Z UJ KELETBEN**

szappan-csate-
 ések,

**ékban
 NIRII 26. szám**

XIII. EVF. * SZAM 283
Cluj - Kolozsvár, 1930
december 25 Csütörtök
5691 ÉV - Tebeth 5

Az Uj Kelet az egyetemes
 és bányászati zsidóság po-
 napilapja
 Cikkeink utánnymoását csak a
 forrás megjelölésével engedjük
 meg
 Kéziratokat nem küldünk vissza
 megörzésükre nem vállalkozunk

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Str. Baron L. Pop (v. Brassai
 ueca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:
 Félévre 600 lej
 Negyedévre 320 lej
 Egy hónapra 110 lej

**KÜLFÖLDI
 ELŐFIZETESI ÁRAK:**
 Egy óra 1 dollár (vagy ennek
 megfelelő pénznem)
 Egy évre 10 dollár
 Hirdetések tarifa szerint
 vétetnek fel

**Bratianu Vintila
 halála után**

A liberális pártra súlyos és fájdal-
 mas megpróbáltatások egész sora szak-
 adt az elmúlt esztendőkből. Attól a
 pillanattól kezdve, midőn Ferdinánd
 király lehunyt, a liberálisok fokozatosan veszítették el az ország
 sorsának irányítását a föltt gyakorolt
 évtizedes hegemóniájukat és Bratianu
 Jonel halála már csak egy fázist je-
 lentette a hanyatlásnak, amely Ferdi-
 nánd király elköltözésével ellenállhat-
 atlanul megindult.

Az ötvenéves multra visszatenkítő
 liberális párt együtt fejlődött és erősö-
 dött magával az országgal. A konser-
 vatív párt feudalizmusa helyébe szocial-
 politikai téren a liberálisok eszmét, a
 gazdasági életben pedig az iparosítás
 elvét hozták be. A liberálisok rakták
 le Romániában a kapitalista fejlődés
 alapköveit és csak természetes, hogy
 ezekre az alapkövekre igyekeztek minél
 erősebben, minél mélyrehatóbban be-
 vésni a pártjelleg bélyegét. A bankár
 kapitalizmus megalapítói és fejlesztői
 voltak és így sikerült nekik a maguk
 számára kiszajátítani a gazdasági élet
 összes döntő tényezőit. Midőn a világ-
 háboru kitört, Bratianu Jonel nemcsak
 egyedül álló személyi kvalitásainál, ha-
 nem a háta mögött álló párt gazdasági
 erejénél fogva is joggal követelhetne
 magának azt, hogy elhatározó befolyást
 gyakorolhasson az állam kül- és bel-
 politikájában s hogy magának tartsa
 fenn a döntést akkor is, midőn arról
 volt szó, hogy belépjen-e Románia a
 világháboruba s ha igen, ugy az antant,
 vagy a központi hatalmak oldalán
 keresse-e a pártjának alkalmát megvaló-
 sulásának lehetőségét.

A világháborut követő első tíz esztendő
 a liberálisok egyeduralmának je-
 gyében telt el az ország politikai és
 gazdasági életében. A marasesti győző:
 Averescu marsall hitetlen népszerűsége
 rövid egy esztendő leforgása alatt
 letörte Bratianu Jonel és midőn Vaida
 Sándor mint a koalíciós kormány el-
 nöké a békétárgyalások során kivívott
 sikerei révén már-már döntő sikereket
 látszott elérni, elég volt Bratianu Jonel
 egyetlen kulisszamögötti akciója ahhoz,
 hogy Vaida londoni szállodájában kéz-
 hez vegye a lemondásáról szóló táv-
 íratot, 1922 februárjában Bratianu Jonel
 hivatalosan is magához ragadta a
 hatalmat. Pénzügyminisztere Bratianu
 Vintila pénzügyi politikájával és az
 iparvállalatok nacionalizálásával a csa-
 tott területeken is biztosította a liberális
 párt gazdasági befolyását.

Politikai téren azonban nem kísérték
 a párt működését ugyanazok a sikerek,
 amelyek gazdasági tevékenységét jelle-
 meztek. A Bratianu Jonel által meg-
 szavaztatott választójogi reform szo-
 moru következményekkel járt a liberális
 pártra. Az ellenzéki pártok, elsősor-
 ban pedig a nemzeti és parasztpárt
 rövid idő alatt meghódították maguk-
 nak az ország közvéleményét és tudott
 dolog volt, hogy a liberálisok csak a
 Ferdinánd király és Bratianu Jonel
 között több mint szívélyes viszony kö-
 vetkeztében tartják fenn magukat a
 hatalmon. 1926-ban Bratianu Jonel el-
 követte politikai karrierjének két leg-
 nagyobb hibáját. Az egyik a trónörök-
 lés rendjében történt változás volt, a
 másik pedig az, hogy nem akarta a
 nemzeti parasztpárt erejét elismerni,
 nem akart a feltörő demokratikus erők
 előtt meghajolni és 1926 áprilisában
 négy évi megszakítás nélkül kormány-
 zás után az averescanusoknak adta át
 helyét.

A sors különös és kifürkészhetetlen
 akarata folytán mindkét hiba követ-
 kezményeiben nem az ország egykori
 teljhatalmu diktátora, hanem tragikus
 sorsu öce, Bratianu Vintila hátán

Mironescu kijelentette, hogy a szesz törvény módosítása árán is
 letéri a feketeszest

**A kormánypárt blokkja újra Maniut
 kívánja miniszterelnöknek?**

Három megoldás között kell válasszon a libe-
 rális párt. Vagy Ducat, vagy Bratianu Dinut,
 vagy egy háromtagu bizottságot választanak a
 liberális párt élére. Nincs kizárva, hogy Bra-
 tianu Georget választják meg elnöknek

A kamara szinte percek alatt darálta le a költségvetési javaslatot

Bucuresti-Bukarest, december 24. (Az
 Uj Kelet tudósítójától). Amint az Uj
 Kelet már közölte, a nemzeti parasz-
 párt erdélyi parlamentjerje hétfőn meg-
 tartott értekezletükön öt pontba foglal-
 ták azokat a követeléseket, amelyekre a
 párt erdélyi frakciója keresztül vinni
 akar. Az öt pontba foglalt követelések
 közül kiemelkedő fontosságúak azok, a
 melyek az uszorakamatellenes törvényt,
 a feketeszest letörését, Aurel Dobrescu-
 nak az időségi választásokon való jelölés-
 tését és a választójogi reform benyujtá-
 sát kéri a kormánytól.

Az öt pontból álló határozatról a par-
 lamenti csoport kommunikéban tájéko-
 ztatta a nyilvánosságot. Volt azonban
 egy határozata az értekezletnek, amely-
 ről kommuniké nem adtak ki és amely
 Maniu személyével és a nemzeti parasz-
 párt elnökségének kérdésével foglalkoz-
 zik. Az értekezlet kimondta, hogy a
 nemzeti parasztpárt nem kezdeményez
 semmit Maniu akaratának ellenére, de
 ugyanakkor leszögezi, hogy a nemzeti
 parasztpárti kormánynak, ha annak
 nem Maniu az elnöke, sok értelme
 nincs és Maniunak előbb vagy utóbb
 vissza kell térnie a kormány élére.

A parlamenti blokk küldöttségét teg-
 nap fogadta Mironescu miniszterelnök.
 Cristea Gheorghe, a nemzeti parasztpárt
 erdélyrezi főtthkára, mint a delegáció
 elnöke, tudomására adta a miniszter-
 elnöknek a pártosport határozatait és
 hangsúlyozottan kérte a miniszterelnök-
 t, hogy teljes szigorral lépjen fel a
 feketeszestekkel szemben és kérte a
 kamatellenes törvényjavaslat benyujtá-
 sát.

Mironescu kijelentette, hogy a kamat
 ellenes törvényt még aznap a parlament
 elé terjeszté, minthogy az meg is történt.
 A feketeszest kérdésében a miniszterel-
 nök kijelentette, hogy a legdrasztiku-
 sabb eszközöktől sem riad vissza, hogy
 a feketeszest akcióját letörje. Végső
 esetben — mondotta a miniszterelnök
 — a szesz törvény módosításával szünté-
 tik meg a feketeszestek konjunktura-
 ráját.

A feketeszest kérdésében egyébként a
 küldöttség tagjai megjelentek Miha-

lache belügyminiszternél és Popovici
 pénzügyminiszternél is, akik előtt ismé-
 telten kifejtették álláspontjaikat.

Ki lesz a liberális párt új elnöke

Bucuresti-Bukarest, december 24.
 Mironescu miniszterelnök kijelentette a
 liberálisok vezetőinek, hogy a kormány
 Bratianu Vintilat a nemzet halottjának
 tekinti és nemzeti pompával temet-
 teti el.

A temetésre vonatkozólag még nem
 történt intézkedés. Duca tegnap délután
 Mibaestibe utazott, ahonnan ma
 reggel fogja a pártot a temetésre vo-
 nkozó diszpozíciókról értesíteni.

Tegnap délután 3 órakor a liberális
 párt Bukarestben tartózkodó vezetői és
 parlamenti tagjai Saveanu volt minisz-
 ter lakásán megbeszélést tartottak a
 párt helyzetéről. A megjelentek többsége
 véleménye Duca pártelnöksége
 mellett nyilatkozott és a vidékről érke-
 zett táviratok is ezt az álláspontot tolmá-
 csozták. Mindamellet a lapok szerint
 nem egyhangu a liberálisok állás-
 foglalása. Vannak sokan, főleg a vinti-
 listák közül, — így nevezik az elhunyt
 szűkebb környezetét, — akik Ducat
 túlságosan simulékonynak tartják és a
 Bratianu-családnak szeretnék továbbra
 is megtartani az elnökséget. Az illetők
 Dinu Bratianu mellett kardoskodnak.

**A kamara általánosságban és részleteiben is
 megszavazta a költségvetést**

Bucuresti-Bukarest, december 24.
 A kamara tegnap este folytatta a költ-
 ségvetési vitát, Dan Romulus szocialista
 nem fogadja el a javaslatot, amely az
 ország dolgozóit súlyos terhekkel rója
 meg.

P. Ioanitescu előadó, majd Popovici
 Mihály pénzügyminiszter válaszoltak a
 vitában elhangzott felszólalásokra és az
 ország súlyos helyzetére hivatkozással
 kéri a javaslat elfogadását.

A kamara ezután ugy általánosság-
 ban, mint részleteiben is megszavazta a
 költségvetést, valamint az autonóm in-
 tététek költségvetési javaslatait is. A
 kamara szinte percek alatt szavazta
 meg ezt a nagyfontosságú javaslatot,

Mások Angheliescu, vagy Costinescu
 mellett foglaltak állást, sőt vannak,
 akik Argetoianut vissza akarják hozni
 a pártba és egyenesen az elnöki székre
 ültetni. Van olyan hang is, amely javas-
 solja, kérjék fel Titulescut, fogadja el
 a liberális párt elnöki tisztségét.

A Cuvantul szerint lehetséges, hogy
 a liberális pártnak a temetés másnap-
 ján tartandó központi végrehajtóbizottsá-
 gi ülésén a következő 3 megoldás kö-
 zül fognak dönteni:

1. Ducat kiáltják ki elnöknek.
2. Bratianu Dinu, esetleg Bratianu
 George lenne a megválasztott elnök.
3. Háromtagu bizottságot választanak
 a párt ügyeinek vitelére a liberális párt
 rendkívüli kongresszusának összehívá-
 ság, amely végleg döntene az elnök
 személyét illetőleg. — Azok, akik utóbbi
 megoldás mellett agítálnak, hangsúlyoz-
 zák, hogy nem szabad elsietni a válas-
 tást, módot kell adni azoknak, akik
 Bratianu Vintila miatt ma kívül álla-
 nak, — mint Bratianu George és
 Argetoianu, — hogy visszatérhessenek.
 Beavatottak szerint abban az esetben,
 ha ezt a hármas bizottsági megoldást
 fogadnak el, Duca pártelnöksége kilá-
 tástalan lenne és csak akkor számíthat
 megválasztásra, ha ez már vasárnap
 meg is történik.

amelyet a többségi képviselők jobb meg-
 győződésük ellenére engedelmesen szav-
 vaztak meg.

Pop-Cicio elnök Bratianu Vintila meg-
 üresedett mandátumára Jean TH. Flo-
 rescut deklarálja képviselőnek, majd
 boldog ünnepeket kívánva a kamara
 tagjainak, közli, hogy a kamara tanács-
 közásait január 19-ig elnapolták.

A szenátus megszavazta a költség-
 vetéssel kapcsolatos összes törvény-
 javaslatokat (a költségvetést az alkot-
 mány szerint csak a kamara szavazza
 meg, a szenátus elé nem kerül a büdzse-
 javaslat) és szintén január 19-ig el-
 napolta magát.

Bratianu Vintilat. A liberális pártban
 azonban jól tudták, hogy ez a kapitu-
 láció távolról sem jelenti a liberális
 párt és a korona között eddig fenn-
 állott viszony helyreállítását. A Bra-
 tianu Vintilával szembeni elégedetlen-
 ség kezdett már veszedelmes formákat
 ölteni, midőn ennek halála véget vetett
 egy váratlan, de sorsdöntő esemény
 erejével az eddig fennálló kaotikus
 állapotnak.

A liberális párt életében új korszak
 veszi kezdetét. A gazdasági és politikai
 orientációban új direktívák foglalják
 el a tradíció politikájának helyét. Va-
 sárnap Duca volt belügyminisztert fog-
 ják a párt elnökévé proklamálni, aki
 nagyon is értett ahhoz, hogy ugy a fel-
 söbb fórumok, mint a többi politikai
 pártok és a liberális elégedetlenek felé
 possibiliassá tegye személyét. Ami nem
 volt elképzelhető a román belpolitiká-
 ban, Bratianu Vintila intranzigens,
 elveihez és felfogásához minden akadá-
 lyon keresztül ragaszkodó jelleme és

konzekvens magatartása miat — most
 megvalósítható lesz. A koalíciós kor-
 mány megvalósításának útját nem ke-
 resztezi Bratianu Vintila törhetetlen
 ellenállása és a liberális disszidensek-
 nek a pártba való visszatérését nem
 akadályozza meg a hagyományokhoz
 való merev ragaszkodás. Valószínűnek
 látszik, hogy a két táborra szakadt li-
 berálisok rövid időn belül ismét egy-
 másra fognak találni.

Bratianu Vintila családjának zord
 akaratát teljesítette meg anélkül, hogy
 bányának hatalmával és képességével
 is rendelkezett volna. Halálával át-
 menetileg legalább is, lekerül a Bra-
 tianu dinasztia a liberális párt éléről.
 De nagyon valószínű, hogy a liberális-
 sok szerveztségükénél és gazdasági
 hatalmuknál fogva akkor is nagy sze-
 reptet fognak játszani az ország politikai
 életében, ha az élükön álló ember nem
 is viseli azt a nevet, amely évtizedeken
 keresztül szimbolizálta a párt erejét
 és fényét.

Háromnapi borzalom-szünet

*

Két, sőt három napon keresztül a keresztény Európa és Amerika szerkesztőseiben, távirati irodáiban megáll a munka, árván maradnak a telefonkészülékek kagylói, elhalkul a lázas iramban készített kül- és belpolitikai cikkek hangja: kihál a világ, mert az emberek nem vesznek róla tudomást. Nem vesznek róla tudomást, mert nem vehetnek: a tudomásulvétel hatalmas apparátusa: a sajtó két, sőt három napon keresztül kényszerű esendét parancsol zajos önmagára.

Két, sőt három napon keresztül a világ legkülönbözőbb tájain vulkánok törhetnek ki, néhány ezer ember életét pusztítva el, — földrengések pusztíthatnak valahol Valparaisóban; Brazília őserdeiben valami szörnyű katasztrófa méretei mulhatják felül a leghatalmasabb fantázia legborzalmasabb elképzeléseit is: mindez a mélyen tisztelt újságolvasó közönség szempontjából egyszerűen nemlétezővé szürkül le — kétszer, sőt háromszor huszonnégy órára. A világ és az élet borzalmasságainaponta lejátszódik, üres nézőtér előtt perog le; hogy precízen fejezzem ki magamat: a világon három napi borzalom-szünet lesz.

Churchil angol lord néhány héttel ezelőtt azt a kijelentést tette, hogy a sajtó ma már jóval több és hatalmasabb, mint a parlamentek: a sajtó a közvélemény irányítója, sőt ami még ennél is fontosabb: a közvélemény megteremtője. A lordnak igaza van: a betű mélyebben és szélesebb területeken tud befolyásolni, mint az élő szó. Akinek van ugnevezett egyénisége, az ennek kialakulásában sokkal többet köszönhet az írott szónak, mint sok más kialakító tényezőnek. A betű az embereket, ha egyébre nem, arra alkalmassá tette, hogy agyukat gondolatklisik tárházává alakítsák át, amelyeknek színei azután az illetők érzelmi beállítottsága szerint változnak.

A sajtó korszerűségének ez a kidomborítása azonban nélkülözi bizonyos lélektani motívumok aláhangsúlyozását. Nélkülözi mindenekelőtt annak megállapítását, hogy a modern sajtó az, amely az egész jelenségek világ egyetemességét, a föld és a természet, — minden nemzeti, kulturális, gazdasági és politikai kereteken túl való összefüggését naponta szemléltető módon bizonyítja be s mely naponta feltálat gyilkosságaival, földrengéseivel, forradalmaival és ellenforradalmaival hívja fel hangosan az olvasók figyelmét arra, hogy „ma nekem, holnap neked!”

Vajjon gondoltak-e az olvasók valaha is arra, hogy amióta a modern sajtó, a maga távirati, telefon- és rádió-

A legolesőbb beszerzési forrás az összes petrolcartermékek részére:
Autó-benzin, petróleum, motorin, olajok, autógumik, alkatrészek az
AURORA PETROLIFERA

Cluj, Calea Regele Ferdinand 62
Telefón 855

szolgáltatásával, újságíróinak lázas idegmunkájával, magyarzó és dinamikus felkészültségével — a világ naponta változó képét rajzolja eléjük: tulajdonképpen ezer, sőt százezerfejű ózárú, egy gúgási esemény-színház habituéivé tette őket?

Gondoltak-e arra, hogy az újság, amikor naponta véres gyilkosságok, még véresebb forradalmak, az iszonyat és borzalom, a kín és szenvedések legkülönbözőbb drámáit írja le és eleveníti meg számukra: tulajdonképpen nem tesz egyebet, mint a világ hol tragikus, hol tragikomikus, hol nevetni, hol sirni való változatait egyszerűsíti le szórakozássá, majdnem szadista ízű szórakozássá?

Pedig sok tekintetben így van ez. Legfeljebb abban van eltérés, hogy olykor maguk a szórakozók is belekeverülnek a világ mai lehetőségeinek és egyetemes sorsának véletlen-poklába: a szórakozókból áldozatokká lesznek. És minél számosabbá és minél gyakoribbakká lesznek az áldozatok, illetőleg a katasztrófák, annál inkább távolodnak el a „boldog” kívülmaradtak az eleven részvétől, annál inkább lesz számukra minden borzalom megszokottá, annál inkább szürkülnek le az események — mint az újságok rendőri riportereinek és katasztrófatudósítóinak szemében szenzációkká, melyek többé nem az érzésekre, nem a részvételre, nem a meghatottságra, nem a megdöbbenésre apellálnak, hanem az idegek izgalmára, a színházi közönségnél megszokott kíváncsiságra, arra a kíváncsiságra tehát, mely csak a drámai feszültségekben bővelkedő színműveket honorálja elragadtatása tapsaival!..

Az olvasók kíváncsisága és a világ borzalmakban bővelkedő drámája így egészítik ki egymást, illetőleg találják egymásra a modern sajtó hasábjain. Ma már ott tartunk s a hírszolgálat fejlődésével egyre inkább fogunk ott tartani, hogy a világ és az élet, a maga százezernyi különfélésségével (hogy a világon mily sok a különfélésség, azt kimondottan a modern sajtó térhódítása óta tudjuk) — csak akkor lesz valóság, illetőleg csak akkor valóság, ha a sajtó tudomást ad róla. Ha a filozófus azt állíthatja, hogy „gondolkozom, tehát vagyok”. — akkor ma joggal állíthatjuk, hogy a civilizált világ egésze számára csak akkor van például forradalom Braziliában, ha a Havas-ügnökség beszámolója, akkor van olasz-francia konfliktus, ha megírják a lapok s a düsseldorfi tömeggyilkos csak akkor lesz létező figurává, ha például a „Nagybürgözd és Vidéke” is tudomást szerez, illetőleg ad viselt tetteiről.

Pár évszázaddal ezelőtt még Csikágóban nyugodtan rabolhatták volna ki szervezett banditák az akkori idők gögös gazdagjait, ettől — természetesen — a gráci nyugalmazott sóhivatalnok egész nyugodtan alhatott; az ő érdeklődése számára ez az ügy nem létezett. Ma azonban már annyira létezik mindez az ő számára is, hogy a hivatkozott ny. sóhivatalnok esetleg lemondaná a „Grazer Tagepost” előfizetését, ha az lemaradna a legújabb

SZÉKREKEDÉS

és minden más gyomorbetegség, emésztési zavarok, gyomorsavtúltengés és ideges bántalmak megszűnnek és teljesen meggyógyulnak a könnyen emészthető és kellemes ízű

KNORR kakaó, Táplisz és Zablisz

használatával. Teljesen ártalmatlan tápszerek lévén a legalkalmasabbak a székrekedés és krónikus hurutok leküzdésére, anélkül, hogy zavarokat idézne elő az emésztőszervek működésében. — Kapható mindenütt!

Prospektust ingyen küld SAM. LÖBL & FIU Bucurest, Bd. Maria 30

portugáliai forradalom és a forradalom következtében főbelőtt tiszték véres krónikájának közlésével.

Mert — igenis — a modern olvasó számára, persze a mindent megszüpítő messzeségből, a személyes részvétellel elmaradásával — a legújabb portugál forradalom eseményeinek közlése, illetőleg a róla való értesülés: lelki szükséglet lett, beletartozik a világ képébe, igényelt szórakozás a kávéja, vagy a politikai hitvallása mellé; léma, amelyet meg kell vitatni a szolgálaton kívüli ezredessel; végül hiúsági kérdés, mert hiszen nem szabad az informálatlanság bünébe esnie...

Az elefántesonttorony álma végleg szertefoszlott. Megölte a sajtó, megölte a borzalmak sokasága, mely a modern újság virágzása előtt is sok volt, mégse létezett, mert csak kevesen értesültek róla, rendszerint csak a legközelebbi szemlélők. A világ kibővült, nem nagyságban, nem értékben,

hanem borzalmakban, az ezekről való tudomásulvételben, a kapcsolatok és összefüggések szorosabb felsorakozásában. És mindezt a modern sajtó tette és vele együtt a modern újságolvasó közönség, melynek számára a modern sajtó életszükségleté lett, kizárólagos kalauzává az események és borzalmak szédítő sokaságában: Ariadne-fonala lett a világ tévesztőkertjében.

És most háromnapos esend borul a világra. Három napon által hiába tör ki vulkán, hiába pusztít tengeri vihar, hiába sujt le gyilkosan az emberi fenevad társára: mindez a távoli olvasó számára nem történik meg, mert a sajtó nem regisztrálja. Csak a negyedik napon lesz valósággá, amikor újra cseng a telefon, újra fut a távirógép szalagja, tele a borzalmak hieroglifáival.

Háromnapi borzalom-szünet; bizony mondom — jól tesz az idegeknek, akármennyire unalmas!

Salamon László

Megérkezett Romániába az angol autótechnika szenzációja a

MORRIS COMMERCIAL

teheralváz, 1500—3000 kgr. hordképességig minden typus.

Mielőtt más gépet megtekintene vagy megvenne, előbb nézze meg és győződjön meg, hogy a MORRIS COMMERCIAL teheralváz felette áll a világ minden más gyártmányainál. India, Afrika és a Szahara sivatagjain keresztül, ahol egyik várostól a másikig a legkisebb távolság

1500—2000 km, utak egyáltalán nincsenek vagy használhatatlanok, ugyanígy, hogy más gyártmányú gépek számára a közlekedés lehetetlen a MORRIS COMMERCIAL teheralváz különleges felépítése folytán akadály nélkül könnyen és biztosan tartja fenn a közlekedést.

Két differencialos és kapcsolószekevényes, 10 kerekű speciális építésű

és teherbírásu típusok biztosítják Önt arról, hogy bármilyen terepen, erdő szántó-

föld, emelkedés az időjárásra való tekintet nélkül könnyen, gyorsan és biztosan közlekedik.

Maximális teljesítmény és minimális fogyasztás

mellét olcsó üzemeltetést igényel. Vezetése könnyű, kényelmes, nem fárasztó, bárki számára könnyen elsajátítható.

Az összes többi gyáraknál előnyösebb fizetési feltételeket nyújt. Minden gépet 12 hónapon keresztül ingyen karbantart és garantiát a gyár. Kérjen okvetlen prospektust.

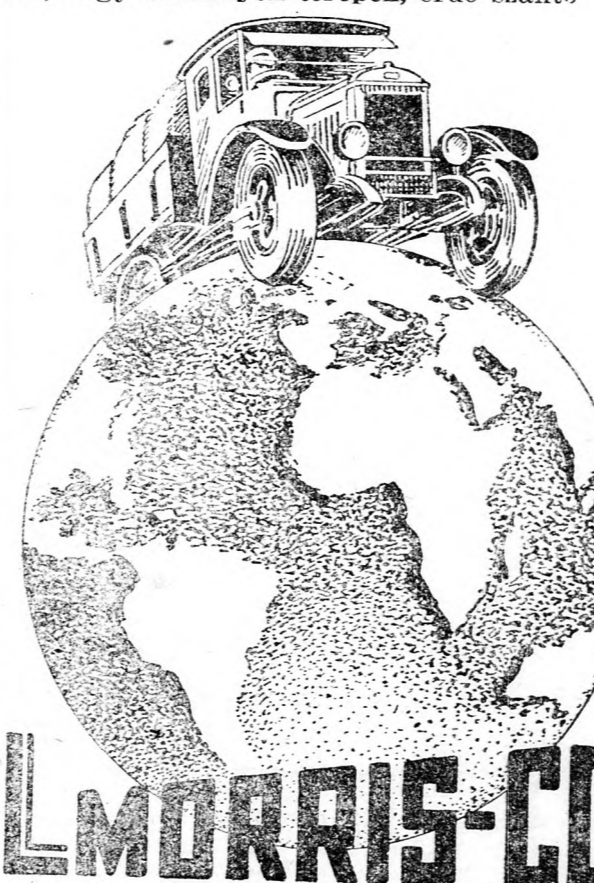
Gyári lerakat:

Bucuresti, Cal. Dorobantilor 69—71

CLUJ, MORRIS SERVICE

Calea Regele Ferdinand No. 72.

ahol minden típusát megtekintheti és kipróbálhatja
MORRIS COMMERCIAL

MORRIS COMMERCIAL

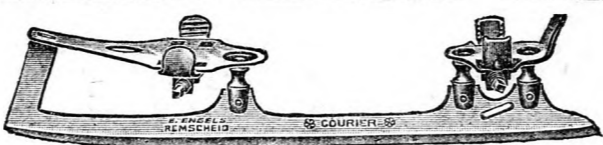

Szemüvegek

orvosi rendelés szerint teljes felelősség mellett készülnek.

Szín házi látcsövek, lorgnettek, és kész szemüvegek nagy választékban

Korcsolya kö zörülés és nikkelzés.

Világhírű „POLÁR” korcsolyák

több mint 1000 pár, közel 40 f.é. minta és kivitelben.

Versenyen kívüli olcsó árakon

Kun Mátvás Fia

1864-ben alapított üzletében, Cluj, Calea Victoriei 2.

Solingeni prima alpacca **evőeszközök**, zsebkések, ollók, borotvák és egyéb acél-árúk.

Onborotváló készülékek,

valódi Gillette pengék és az összes borotválko áshoz szükséges eszközök.

A

Berlin, december 24-én
tákarésonyi
rodalmi főváro
kat akarnak i
rendelték az e
hatalom szigo
amely holnap o
szi és mindkét
A hatóságok

Megk

Bratianu

Bucuresti-Bu

(Az Uj Kelet
Vintila varatlan
politikai élet k
volt miniszterek
körül megkezdő
szerint, előrelát
párt elnöki szék
volt belügymini
tenül nagy vil
nyomást keltett
Bratianu Georg
az Uj Kelet teg
amelyben a neol
bátyja halálána
tette, hogy csak
a hetvenéves tra
irányítani a lil
Bratianu Georg
szemben erősen
vezérségét akara
Tegnap este h
kásán a liberális

A brailai o

A
pe
kie

Eihalasztott

Bucuresti-Bu
(Az Uj Kelet t
lékezetes braila
most érdekes ep
amelynek során
és bodegások, sz
valamennyien
pert inditanak
ellen mintegy 2
diákkongresszus
5—6000 diákok
hatóságoknak g
kok hatalmas tö
brailai rendőrk
előtt magához r
ket, akiket felsz
szüljenek fel a
vendéglősök tek
diákok ezreinek
befektetéseket i
tak abban, hogy

A legfinomabb liszt sem olyan
finom, mint az a por amelyből az

Odol fogpép

készül. Az Odol fogpép jól tisztít
és kiméli a fogakat.

A kommunisták karácsonyra Berlin uccáin hatalmas tüntetésre készülnek

Mindkét napra alarm-készültségbe helyezték a berlini rendőrséget

Berlin, december 24. A kommunisták karácsonyi sétára készülnek a birodalmi főváros uccáin és zavargásokat akarnak inszenázni. Emiatt elrendelték az egész berlini rendőri karhatalom szigorú álárkészségét, amely holnap délelőtt már kezdetét veszti és mindkét ünneppon át tart.

A hatóságok a kommunista próbálko-

zásokkal szemben érvényt fognak szerezni a nyilvános felvonulásokat és tüntetéseket betiltó rendelkezéseknek. A birodalmi főváros uccáin erős rendőrorjáratok cirkálnak és minden csoportosulást megakadályoznak.

Schönberg déli városrészében öt sánc taxiauton egyik ékszerüzlet elé hajtatott a késő éjszakai órákban, ki-

rakatát bevették, értékes ékszereket mintegy százezer márká értékben elraboltak s a soffort revolverekkel kényszerítették, hogy tovahajtsan velük tettük színhelyéről. A déli külvárosban a vakmerő gonosztevők elhagyták az éjszaka leple alatt zsákmányukkal a halálra ijedt soffort gépkocsiját.

Megkezdődött a harc Bratianu Vintila öröksége fölött

Bratianu Georghe nyilatkozata miatt teljes elhidegülés állott be a két liberális párt között

Bucuresti-Bukarest, december 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Bratianu Vintila váratlan halála még ma is a politikai élet középpontjában áll. A volt miniszterelnök politikai öröksége körül megkezdődött a harc és a jelek szerint, előrelátható, hogy a liberális párt elnöki székébe a pártakat Duca volt belügyminisztert emeli. Kétségtelesen nagy vihart vert fel és mély benyomást keltett a belpolitikai életben Bratianu Georghe nyilatkozata, amelyet az Uj Kelet tegnapi száma közölt és amelyben a neoliberaisok vezére nagybátyja halálának alkalmával kijelentette, hogy csak egyedül ő lehet az, aki a hetvenéves tradíció szellemében tudja irányítani a liberális párt működését. Bratianu Georghe eme nyilatkozatával szemben erősen megnyilatkozott a Duca vezerségét akaró liberálisok egysége. Tegnap este hat órákor Saveanu lakásán a liberális párt néhány exponált

vezetője értekezletet tartott. Ezen az értekezleten Duca nem jelent meg, amellyel kapcsolatban egyesek azt állítják, hogy Duca nem is tudott az értekezletről, amelyen a párt vezetői mellett akarnak állást foglalni. Más verzió szerint Duca szerénységéből nem jelent meg Saveanu lakásán, ezzel is demonstrálva, hogy nem akarja személyileg exponálni magát saját megválasztása kérdésében. Az értekezlet egysegesen foglalt állást Duca mellett. Elhatározták, hogy vasárnap délelőtt 1 órára összehívják a liberális párt végrehajtóbizottságának ülését, amelyen az összes tartományi pártelnökök, Lepadatu, Inculetz, Nistor és Aurel Cosma, valamint a legutóbbi liberális kabinet volt tagjai fognak nyilatkozni az elnök választás kérdésében. A végrehajtóbizottság ülésén Duca fogja elbucuztatni Bratianu Vintilát. Duca egyébként ma átutazott Mihaies-

tibe, hogy Lia Bratianuval a temetés programját megbeszélje. Mint ismeretes, ugyanis Bratianu Vintila halála előtt kifejezte azt az óhaját, hogy Floricában temessék el, bátya mellé. Ebben a kérdésben a liberális párt vezetői déli 12 órákor ülésre ültek össze, amelyen elhatározták, hogy a holttestet Mihaies-től egyenesen Floricába szállítják.

Franasovici volt államtitkár tegnap a párt azzal bízta meg, hogy megbeszélést folytasson George Bratianuval, akivel a két párt közötti közlekedés lett volna hivatva kiépíteni. Bratianu Georghe nyilatkozata azonban, amelyben magának követeli a liberális párt vezetését, lehetetlenné tette a további közlekedést.

Vasárnap a párt végrehajtóbizottságának ülésén így vita nélkül fogják Ducát a párt elnökévé választani.

A brailai diákkongresszus epilógusa :

A brailai vendéglősök 250 ezer lejig perlik a belügyminisztériumot a diákok által kiegyenlítettlenül hagyott számlákért

A vendéglősöket a rendőrkezes azzal fenyegette meg, hogy bezárja üzleteiket, ha nem adnak kosztot a diákoknak

Ehhalasztották a bukaresti tüntetők fellebbezési tárgyalását

Bucuresti-Bukarest, december 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az emlékezetes brailai diákkongresszusnak most érdekes epilógusa indul meg, amelynek során a brailai vendéglősök és bodegások, számszerint harmincan, valamennyien románok, kértérisi pert indítanak a belügyminisztérium ellen mintegy 250 ezer lej erejéig. A diákkongresszus napján tudvalevőleg 5-6000 diákot vártak Brailára és a hatóságoknak gondot okozott a diákok hatalmas tömegének ellátása. A brailai rendőrkezes a kongresszus előtt magához rendelte a vendéglősöket, akiket felszólított arra, hogy készüljenek fel a diákok ellátására. A vendéglősök tekintettel arra, hogy a diákok ezreinek ellátása meglehetősen befektetéseket igényelt, megállapodtak abban, hogy 76 lejt számitanak fel

a diákoknak teljes napi ellátásukért, viszont kérték a rendőrkezeset, hogy az összeg felét bocsássa előre rendelkezésükre.

A rendőrkezes az alapok hiányában visszautasította ezt az ajánlatot, viszont a diákszervezet brailai tagozatának elnöke, Cojocaru egyetemi hallgató olyanirányú megállapodást kötött a vendéglősökkel, amely látszó-

lag garantálta a vendéglősöknek, hogy pénzüket megkapják. Kijelentette Cojocaru, hogy a diákok ötvenes csoportokban fognak a vendéglősökben megjelenni és maguk közül egy bizalmi embert választanak, aki az étkezés előtt előzetesen összegyűjti az asztaltársaságtól a napi menü árát és beszolgáltatja a vendéglősöknek. A vendéglősök a megállapodás alap-

Még karácsonykor se felejtjük el,

hogy a kiárúsítás **Czillénnél** tovább tart!!!
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király tér) 14 sz.

ján eszközölték beszerzéseiket. A jelentékeny befektetések után a vendéglősöket élénk családias és jelentékeny kar is érte. A diákok ugyanis nem jelentek meg ötvenes csoportokban, nem is érkeztek menü szerint, ahogyan az előzetes megállapodás szövegezt.

A megkárosított vendéglősök panaszaikkal a városhoz fordultak és hangsúlyozták, hogy kénytelenek voltak a megállapodást létrehozni, mert azzal fenyegették őket, hogy bezárják üzleteiket, ha nem adnak kosztot a diákoknak. Kérik a várost, hogy térítse meg kárukat, amely 258.400 lejnek felel meg. Ez az összeg egyébként csak a kongresszus első napján okozott kár, a kongresszus további három napjáért a vendéglősök nem kérnek kártérítést. Kijelentették a vendéglősök, hogy amennyiben a város nem téríti vissza kárakat, úgy a fenti összeg erejéig perelni fogják a várost és a belügyminisztériumot.

Miután a városnál a vendéglősök kérését visszautasították, azok peres uton a belügyminisztériumtól akarják behajtani az összeget. A pert meg is indítják pár nap múlva a brailai törvényszéken.

Január 9-én itél a törvényszék a bukaresti tüntetők fölött

Bucuresti-Bukarest, december 24. Megírta az Uj Kelet, hogy a rögtönítélő bíróság egyhangú felmentő ítéletet hozott a bukaresti diáktüntetőkkel szemben, akik december 16-án éjjel megtámadták Marinescu rendőrprefektus házáat és bevették Mardarescu tábornok ablakait is. Az ügyész fellebbezésére az ítélet felsőfokon a törvényszékhez került, amely tegnap délután kezdte meg a per tárgyalását. Tegnapi délután a tanukat hallgatták ki, majd a perbeszéd megkezdése előtt a törvényszék január 9-ére halasztotta a tárgyalást, amikor megtartják a perbeszédet és kihirdetik a per ítéletét.

Minden szép nő
használja

a következő
készítményeket :

BINOCLÉ

Lei 250

A RENDES ARCBŐR KEZELÉSÉRE
Mandulakorpa szépség-
szappan Lei 25 és 100
eau de junnesse Lei 75 és 120
Luxia creme Lei 75 és 190

A ZSIROS ARCBŐR KEZELÉSÉRE:
lotion astringente Lei 120 és 200
összehúzó creme Lei 75

Radio disparid, rádióaktív
iszap zsiros bőr részére Lei 75 és 150

A SZÁRAZ ARCBŐR KEZELÉSÉRE
eau de beaute Lei 75
creme massages

A LUKACSOS ÉS
SZÁRAZ BŐR KEZELÉSÉRE

parafináló garnitura Lei 300
Crema anti-rides Lei 75 és 100

Ezeknek a szerekeknek a hatása jelentékenyen nagyobbodik átlal és bandázs használata által

LUXIA-PUDER az arebőrnek természetes matt arszint ad minden árnyalatban Lei 40 és 100

LAIT ROYAL fehéríti és hárszonyossá teszi az arcot, dekoltázt és karokat Lei 75

MASTIC ORIENTAL szempilla és szemöldök festék Lei 80

Szétküldés az ország minden részébe

Főraktár:

1 FRUNTE
2 MANTONIERA

Dortheimer
szépészeti intézet
BUCUREȘTI,
Calea Victoriei 50

Lei 150

Telefon 327-35.

Ki lesz

Brandeis, Us

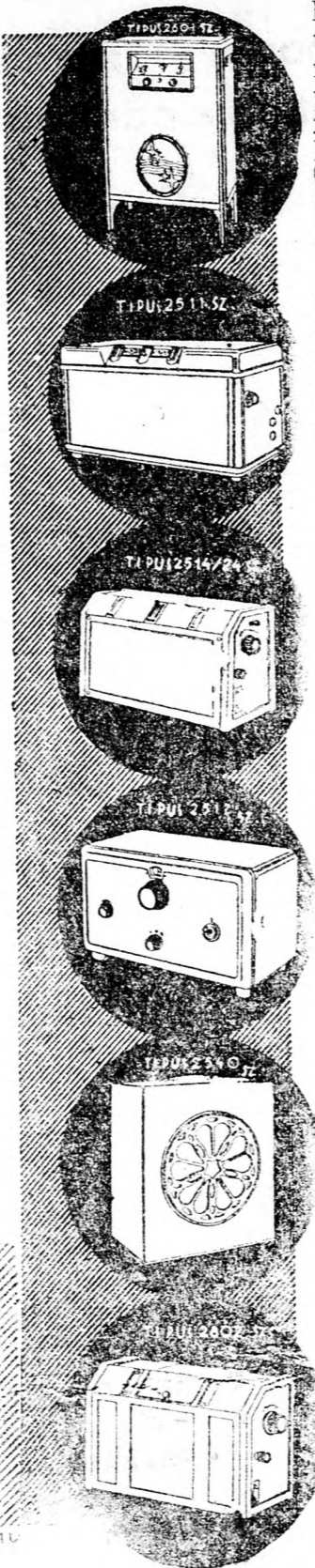
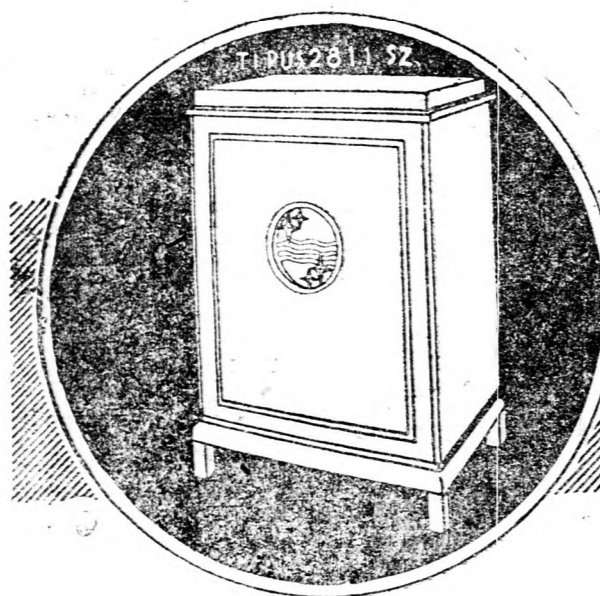
Berlin, decem Rundschau" leg cikkben foglal szervezet elnök állapítja, hogy reszus érdeklő az elnökségi ké meretes, hogy Fehér Könyv k dott és az Actio jelentette, hog reszusun nem cionizmus világ írja tovább a R Weizmann prof a pozociót mely mezni, azt talán hogy azonban a világosították küzdelmeinek kü lehet csodalozn kudacért őt tett

Weizm A Cionista V ma hatalmas es Weizmann ellen. sabb országok, Amerika és Pale lett valószínűleg fognak megnyila pai Klal-cionistá mények között n sem emelhetnek séért. Ha azonb vonul, akkor az uralni az egész k

Az elnökség tovább a Rundsel nem lehet egyol szerint eldönteni. rét — még ha szer örvend a kongres bizonyára nem fo tani. Hogyha telje a kongresszusnak, a név kerülne elő is bukkant egyes jain: Brandeis. tása kétségtelenül volna politikai és pontból. Mindenki zése, hogy a vezet zekbe jutott. Elnő kális rendszervált denekelőtt a köz

PHILIPS BEMUTATJA UJ VEVŐ-KÉSZÜLÉKEI MODELLJEIT

az ország összes rádió-kereskedéseiben, valamint saját kiállítási termében, Bukarest, Str. Luterana, 6. A legkényesebb igényű rádióamatőr is megtalálja közöttük a neki megfelelő készüléket.

Autón a Keren Kajemet földjein keresztül

Reggel a hotelem ablakából kinézve szembeötlik a móló, amelynek fehér köfeje messze belenyulik a kék tengerbe. A nyugodt öbölben veszteglő hajók már felbontakoztatják a jövő kikötőjét. Bizonyos, hiszen Albion ragaszkodik a „mandátumhoz”. De gyorsan tovább, gyorsan, softőrünk már türelmetlenül tiüklől. Az autó új utakon jár, a Hadar Hakarmel felől egy régi kőhídon át vonulunk a Rusmia szakadék mellett. A Növé Saanan beépített dombjai mellett visszajövünk a zsidó telepekre. Haifa körül a zsidó telepek egységesen tömörülnek. Végig megyünk az ipari centrum környékén, a legnagyobb petróleumtrösztök tankjai emelkednek ki a földből, itt látjuk a Néser cementgyárat, magas tornyaival. Bekanyarodunk a Haifa Bay hatalmas területére. Amikor ez a terület az első zsidó telektársulat gyöngye kezeiből kisiklott, a Keren Kajemet, mint a nemzeti zsidó érdekek képviselője, átvette a földeket és gondoskodik azok feljavításáról. Enélkül itt, ezen a területen semmiféle kolonizáció el nem képzelhető.

Autónk átvonul Kison völgyén, amelyet a Keren Kajemet és részben a kormány javított termőfölddé. Azután egy új ut következik Akko irányában. Oldalt egy mély, betonnal páncélozott esatorna foglalja magába a víztömegeket, amelyeket a mellék-kanálisok egész hálózata támogat a földek öntözésének céljaira. Itt-ott chalucoakat látunk dolgozni. Eukaliptusok és akácok dobják

hűtő árnyékukat a pihenő munkásoknak.

A tenger felé, balra, élénk munka táruul élénk. A kormány ugyanis ide építeti most a vasuti műhelyeket. Meg kell mondani az igazat: zsidók a pályázat során ígéretet kaptak az építkezési munkákra, amely körülbelül hetvenezer font sterlingnyi költségvetést igényelnek, de azzal a feltétellel, hogy a munkások hetven százaléka arab legyen. A lármás műhelyeket a Sachunat Ovdim munkásházak tömör gyűrűje övezi. Itt áll már a kut is, amely vizet fog szolgáltatni az építkezésekhez és a munkások szomjának csillapítására. Valamivel feljebb, a Fusra felé vezető uton, száz dunámon látjuk a dus pálmákat, a citrom- és narancsfákat és banánokat. Az autó végül a kurdáni domb mellett megáll. A mocsárterületről imponáló erővel emelkedik ki a Nahaman, amely hét kilométeres szerpentinjével Akko mellett beömlik a tengerbe. Ez az a folyó, amelynek fővénye az ókorban üveggel és biborfestékkel látta el a régi iparát. Az arab ör barna kislánya hűtő vizet merit korsójába. Romantikus jelenség és megszépíti a tájat, amikor lefotografáljuk.

Valahol kelet felől gyanus füst csap felénk. Autónk arra robot. Chalucoakat látunk, akik a Nemzeti Alap földjeinek határain szántanak és aratják a lent. Közvetlen közelben Had Halil efendi, a

legveszedelmesebb hecelő szolgálai égetik a turfát. Néhány kilométerre látszanak még Sefaram városka házai, az ősi templommal. Néhány évtizeddel ezelőtt még itt imádkoztak a zsidók, akik büszkén állították magukról, hogy őseik Titus óta ott éltek a faluban. Most lekerültek a völgybe és elkeveredtek a kolonisták és a városaik között.

Autónk együtt száll a sirályokkal és felénk jönnek megint a dolgozó zsidók. Hogy mennyire van még számukra hely, kiderül abból, hogy a Demun nevű falu mellett, ahol magállunk, nem kevesebb mint százezer dunám föld fekszik parlagon. Nemesak az effendik kinnálják a földeket vételre, hanem az arab parasztok is.

Délután Haifában vagyunk és részt veszünk különböző konferenciákon. Vasorán a PICA egy infantilis képviselője is megjelenik. Vérlázító, ahogy dicséri Simpson szavaival a PICA-kolonistákat és összehasonlítja ezeket a cionista telepítésekkel. Jellemző a nagy palesztinai szabadságra, hogy ilyenféle emberek milyen hangosan beszélhetnek akkor is, amikor a munkásság tiltakozó gyűlésre vonul. Odamegyünk a gyűlés színhelyére.

Hármezen gyűltek össze. A rend-

Százhuszonötmillió közmunkával segítenek Amerikában a munkanélküliségen

Newyork, december 24. A nagy, évtizedes konjunktúra után Amerikában is óriási krízist okoz a munkanélküliség és ott is egyre nagyobb számban emelkedik a munkanélküliek tömege.

A legutóbbi statisztika szerint az Egyesült Államokban már 3 millió 400 ezer a munkanélküliek száma, ami ott talán még súlyosabb baj, mint Európában, mert az Unióban nem ismerik a munkanélküliek anyagi támogatását.

Azonban Amerikában is meg kellett mozdulnia az egész társadalomnak, hogy ezzel a súlyos problémával foglalkozzék, ha csak nem akarja, hogy milliók sülyedjenek a legnagyobb nyomorba és még jobban emelkedjék a büntények statisztikája. A nagy problémát az amerikai munkaszövetség, — az American Federation of Labor, — vette kezébe azzal a jelszóval: az amerikai munkások munkát akarnak és nem alamizsnát. A Munkaszervezet nagyszabású memorandumot dolgozott ki a munkahiány csökkentéséről és azt Hoover elnökhöz juttatta. A javaslatban a szervezet a munkaidő csökkentését, a termelés szabályozását, munkaközvetítő hivatalok felállítását az ipar megerősítését és közmunkák kiírását javasolja a munkanélküliség enyhítésére. Az államon kívül maguk a városok is óriási erőfeszítéseket tesznek, hogy munkaalkalmat teremtsenek. Newyork városának a bankok hetenként 150 ezer dollárt bocsátottak rendelkezésre abból a célból, hogy a város heti 15 dollár fizetéssel 10 ezer munkást alkalmazzon, a városi parkok rendbehozására és új parkok létesítésére. Illinois államban, ahol 400 ezer munkanélküli van, a kormányzó gyűlést rendezett, amelynek 12 millió dollár bevételét ugyancsak közmunkákra fordítják.

Nagyon érdekes Philadelphian a sajtó akciója. Philadelphiai lapok ugyanis azt kéri a közönségtől, hogy minden ember, akinek van keresete, az eddigi kiadásain felül hetenként egy dollárral többet költson, mert ha mindenki csak egy dollárral több értékű árut vásárol, a termelés is fokozódik és ezáltal is csökken a munkanélküliek száma. A lapok szerint ab-

örök hada lesi, hogy gumibotjait működésbe hozza. Az amerikai szónokok a szocializmus elleni árulásról szónokolnak, a palesztinaiak most félretették ezeket a szempontokat. Nekik mindenél előbbrevaló Palesztina földje és a zsidó nép. Felolvassák a kemény határozatokat, az ezek fölállanak és komor elszántsággal éneklék a Hatikvát.

„Mischmar Haemek” közelében régi ismerőssel találkozom. Munkás, aki Buczaczból került ide és Bécsben a „Hechaluz” megalapításában résztvett. Magyarázza, hogy a közeli utat az ötödik században építették. A közelben sziklás barlangok egészen régi kőbe vajt írásokkal. Elértük a Nemzeti Alap földjének legmagasabb pontját és gyönyörű kilátás tárul előttünk. Alattunk Mischmar és a zsidó falvak által benépesített Kison völgye, mögötte a nazaréti hegyekkel, balra a Karmel hegylánc.

— Micsoda gyönyörű furdőhelyet lehetne itt csinálni — mondom.

— Meg is csináljuk — mondja barátom. — Egész Palesztinában itt van a legjobb levegő, Gahilban.

Azt hiszem, nem tart sokáig és ha jövőre erre járok, már itt maradhatok néhány napos üdülésre. Itt az új furdőhelyen.

ban az esetben, ha ezt a tervet egész Amerikában végrehajtják, egy hónapban belül egy millióval kevesebb lesz a munkanélküli.

Hoover elnök egyébként a Federation of Labornak adott válaszában kijelentette, hogy magává teszi a memorandum foglalt javaslatokat és azonnali 125 millió dollár kiutalására kérte fel a kormányt, amely összegeket uccák, hidak és állampépületek rendbehozására és ujak építésére fognak fordítani. Egyben felkérte a kormányt arra is, hogy dolgozzon ki javaslatot, amely szerint a legközelebbi 10 évben az amerikai Unió egymillió dollárt fog fordítani közmunkákra, amivel nemcsak a munkanélkülieken, hanem a válságba jutott amerikai iparon is segíthetnek.

Ugyvéd időnap Teljes angol 480 Vidékre uta Lepag

Minek és „ZEP

Lerakat: Bár Salamon C L U J, SZÉ

Finom vajas-kifli 1 lej „G

FABRICA DE LANȚURI LÁNCGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG TIMIȘOARA-TEMESVÁR, Bégajobbsor

Ki lesz a Cionista Világszervezet új elnöke?

Brandeis, Ussischkin, Sacher, Ruthenberg vagy 3 tagu elnöki tanács

Berlin, december 24. A „Jüdische Rundschau“ legutóbbi számában vezércikkben foglalkozik a Cionista Világszervezet elnök krízisével. A lap megállapítja, hogy a XVII. cionista kongresszus érdeklődésének homlokterében az elnökségi kérdés fog szerepelni. Ismeretes, hogy Weizmann professzor a Fehér Könyv kibocsátása után lemondott és az Actions-komité ülésein be is jelentette, hogy a legközelebbi kongresszuson nem is vállal jelöltséget. A cionizmus világpolitikai helyzete — írja tovább a Rundschau — nagyrészt Weizmann professzor műve. Hogy ezt a pozíciót milyen nehézzé volt védelmezni, azt talán ő tudja egyedül. Mint-hogy azonban a cionista tömegeket nem világoztatták fel Weizmann súlyos küzdelmeinek különböző fázisairól, nem lehet esodálkozni azon, hogy minden kudacért őt tették felelőssé.

Weizmann vissza fog vonulni

A Cionista Világszervezetben belül ma hatalmas csoportok foglaltak állást Weizmann ellen, közöttük a legfontosabb országok, mint Lengyelország, Amerika és Palesztina. Weizmann mellett valószínűleg csak a munkáspártok fogják megnyilatkozni és a közép-európai Kial-cionisták blokkja. Ilyen körülmények között még Weizmann barátai sem emelhetik szót Weizmann jelölésért. Ha azonban Weizmann visszavonul, akkor az utódlás kérdése fogja aralni az egész kongresszust.

Ki lesz az utód?

Az elnökség kérdését — folytatja tovább a Rundschau — természetesen nem lehet egyoldalú pártszempontok szerint eldönteni. A revizionisták vezérét — még ha személye szimpátiának is örvend a kongresszus többsége előtt — bizonyára nem fogják elnökké választani. Hogyha teljesen szabad keze volna a kongresszusnak, úgy kétségtelenül az a név kerülne előtérbe, amelyik már fel is bukkant egyes cionista lapok hasábjain: **Brandeis**. Brandeis megválasztása kétségtelenül döntő jelentőségű volna politikai és belső cionista szempontból. Mindenképp az volna az érzelme, hogy a vezetés felelősségteljes kezébe jutott. Elnökké választása radikális rendszerváltozást jelentene, mindekelőtt a központnak Amerikába

való áthelyezését jelentené, ez a kísérlet azonban a mai helyzetben kétségtelenül a kongresszus többségének szimpátiájával találkozna. A nehézség azonban az, hogy Brandeis már 75 éves és mindeddig a legkisebb hajlandóságot sem mutatta a jelöltség elfogadására. Így Brandeis megválasztása a legkevésbé valószínű.

Ussischkin, vagy Sacher

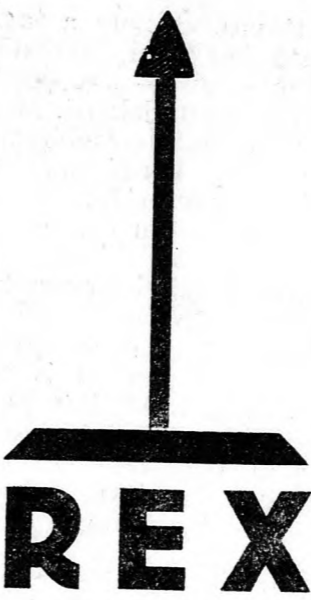
Két nevet említenek, akik ellenkező pólust jelentenek. **Ussischkin** és **Sacher**. Ussischkinről nem kell beszélni. Klasszikus cionista mult van mögötte, hajlíthatatlan energiája vasember, aki ma is egyik legnagyobb pillére az építómunkának és akinek személye egyenesen szimboluszerű különösen az orosz zsidóság előtt. Kétségtelen, hogy Ussischkin óriási szimpátiának örvend a cionista magyalkomban, de bár mennyire is sokra becsülik Ussischkin nemzeti tetteit, annál inkább kétségbevonják politikai képességeit. Még Ussischkin barátai sem állítják, hogy alkalmas volna erre a posztra. Különbösen is megválasztása azt jelentené, hogy a központot Jeruzsálembé helyeznék át, ami egyértelmű a lehetetlenséggel. Sokkal inkább alkalmas a politikai vezetésre **Harry Sacher**, akinek politikai iskolázottságához az angol politikai élet alapos ismerete járul hozzá. Sacher azonban Palesztinában Ussischkinnal ellentétben rendkívül népszerűtlen és szükmarkuan mért gazdasági programjával igen sok ellenséget szerzett. De az sem biztos, vajjon Sacher egyáltalán aspirál-e az elnökségre.

Ruthenbergnek vannak a legkomolyabb sánszai

A legszisztematikusabban Ruthenberg nevet lanszirozzák. Bizonyos, hogy Ruthenbergnek minden táborban jelentős számú híve van. Ő az „erőskezű“ ember, aki a fegyverrel is tud bánni, a háboru alatt tagja volt a zsidó légiónak és emiatt szeretik a revizionisták. Ugyanakkor azonban komoly gyökerei vannak Ruthenbergnek a homlokegyenest ellenkező esopornál, az amerikai nemcionistáknál (Félix Warburg) és Brandeis-esopornál is igen jó viszonyban van, sőt mint régi orosz szocialforradalmár a palesztina munkások egy részében is nagy szimpátiának örvend. A nagy tömegek szemében Ruthenbergnek Palesztina elektrifikálójának személye valóságos misztikus fénybe van borítva. Meg kell adni — írja a Rundschau — hogy parlamentáris szempontból Ruthenberg jelöléseinek igen komoly sánszai vannak. Politikailag természetesen Ruthenberg személye még egy fehér lap és nem lehet tudni mennyiben válna be a szervezet politikai vezetőjeként.

A teljesség kedvéért a Rundschau megemlíti, hogy bizonyos cionista kö-

Hálózati készülék

3+1 lámpás
6.500 lejtől
4+1 lámpás
11.500 lejtől

nagy választék

hangszórókban

Erdélyrészi Csillárraktár Részv.Társ.
CLUJ, Str. Memorandului (Unio-u.) 8

rök egy hármastanácsra gondolnak, éppúgy, ahogyan ilyen hármastanáccsal töltötték be az elnöki székét 1911-ben Wolffsohn távozása után. Hogy az a rendszer ma keresztülvihető-e, az kérdéses, annál is inkább, mert a cionista szervezet elnöke egy személyben elnöke a Jewish Agencynek is és így az elnök-választásnál fokozott figyelemmel kell

lenni erre a körülményre is. A „Rundschau“ azzal a kíváncsággal végzi cikkét, hogy a vezetőségi kérdést, amely 1920 óta elrontotta az összes kongresszusokat, ezáltal már a kongresszus előtt el kell dönteni úgy, hogy a kongresszusnak személyi kérdések helyet ideje és módja legyen érdembeli tanácskozásokat folytatni.

A külföldi bankárok nem felejtenek el semmit

A román jelzálogpapirokat azért nem lehet külföldön elhelyezni, mert Románia a háboru óta sorozatos intézkedéseket foganatosított a külföldi tőke ellen

Párizs, december 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az „Information Financiere“ igen elterjedt francia pénzügyi lap hosszabb cikkben foglalkozik a háboru utáni Romániai pénzügyi és főleg mezőgazdasági helyzetével. A cikk szerzője Albert Despaux megállapítja, hogy a román parasztsok keleti fatalizmusoktól vezettetve, gyakran megelégedtek azzal, hogy annyit termeljenek, amennyire éppen szükségük volt. A régi nagybirtokosok kihasználhatták volna a paraszt elszegényedését, hogy visszavásárolják maguknak földjeiket és azoknak megmunkálását. Despaux szerint a volt hűbéruak azért vásárolták vissza földjeiket, mert nem volt elegendő pénzük.

font értékű kincstári bon maradt kifizetetlenül a lejárat alkalmával. 1922 június 24-én törvényt szavaztak meg, amely kincstári bonokat 40 év alatt visszafizetendő járadékpapirokká változtatta át 4 százalékos kamattal. Román kereskedők és iparosoknak mintegy 20 milliárd lej értékű, a lej esése előtt kötött külföldi tartozásait nem fizették ki, hanem az 1930 június 2-án megszavazott törvény értelmében a külföldi hitelezőkre kedvezőtlen feltételek mellett konszolidáltak. A külföldi hitelezőknek meg kellett elégedniük azzal, hogy évek multán jussanak csak pénzükhöz és akkor is követelésüknek mindössze csak egyharmadát kapták vissza.

„A román paraszt — mondja tovább a francia lap — mértéken felül eladódott, miután pénzre van szüksége. Egy-egy hektárra 4000 lej adósság is esik. A román mezőgazdaság passzívája 50-80 milliárd lej között mozog s tartozások évi kamatai 15-20 milliárd lejt tesznek ki. A cikkirő ezután ismerteti a mezőgazdasági tartozások konvertálására kidolgozott tervezeteket, anélkül, hogy megmondaná, mi a véleménye róla. Megelégszik azzal, hogy egyszerűen reprodukálja az ismert tényeket, majd kifejti, hogy miért ütközik oly nehézségekbe a román jelzálogkötelezvényeknek külföldön való elhelyezése.“

A Dimineata a következő megjegyzést fűzi az „Information“ cikkéhez: „Amint látjuk, a külföldön nem felejtették el azokat a bünöket, amelyeket a háboru óta elkövetünk. Midőn valaki a külföldi hitel hiányáról beszél nálunk, elfelejti a betétek blokálását, a kincstári bonok kényszerű konvertálását és a 20 milliárd lejes magántartozás rendezését. Nyugaton azonban mindig akad egy-egy Despau, hogy emlékeztessen mindazokra bünökre, amelyek most is súlyos teherként nehezdednek Románia külhiteleire.“

Despauz mindenekelőtt is felemlíti a lej árfolyamának a stabilizálás előtti nagy ingadozásait, majd felsorolja mindazokat az intézkedéseket, amelyek a háboru után a román kormányok a külföldi tőkével szemben foganatosítottak.

Csodacsomag ujévre

50 drb elegáns névjegy nyomással, 50 drb selyembélelés névjegyboríték, 1 mapra elegáns bélelt levélpapír (10 boríték, 10 papír), 1 drbtöltőtoll 14 karátos aranyhegygel, 1 vászon zsebnaptár 931-re, 1 képményseprő létrával

Összesen 288 lej

Vidékre utánvétellel, vagy előre fizetve portó nélkül küldi.

LEPAGE, Cluj-Kvár

Ugyvédi határ-időnapló 1931

Teljes angolvászkonkötésben
480 Lei
Vidékre utánvétellel küldi:
Lepage, Cluj

Minek köszönheti világhírét és páratlan közkedveltségét a „ZEPHIR“ KÁLYHA?

Egyesíti a cserépkályha, folytonégókályha, légfűtés és központi fűtés összes előnyeit, azok hátrányai nélkül. Légcsövei segítségével gyorsan felfűt intenzív és vízszintes légáramlással, samott szerkezetű hfgva huzamosan tartja a meleget és a legideálisabb folytonégó kályha, mert a paraszat estétől reggelig megtartja. — Gyártja:

Lerakat: Bárzel vasúzet,

Salamon & Felsner
C L U J, SZÉCHENYI-TÉR

Szántó Dezső és Tsa
redőny- és kályhagyár
Oradea, Strada Marasesti 8.

Finom
vajás-kifli
1 lej

Figyeljen a Katona-sütőde speciálításaira!

Unnepi diós, mákos és vajás kalácsok,
nagy gondossággal és higiéniaival készítve továbbá „Gazga cipó“ olcsó, táp- és vitamindus, alig szózott, ára 3 lej

Kaphatók a készítőnél:

Katona-sütőde főüzletében, Cluj. Cal. Victoriei 14.
és a fióküzletekben: Str. Memorandului 20., Cal Reg.Ferd. 32.
Str. Reg. Maria 27.

**Mákos
rollni
3 lej**

Ával segí-élküliségen

na ezt a tervet egész rehaftják, egy hóna-állióval kevesebb lesz

egyébként a Federa- adott válaszában ki-magarává teszi a me-glalt javaslatokat és jó dollár kiutalására ányit, amely összegek illamépületek rendbe-építésére fognak ben felkérte a kor-gogy dolgozzon ki ja-szerint a legközelebbi itani közmunkákra, a munkanékülieket, ajutott amerikai ipa-
k.

oyale
Imbrée

EAU
DE
COLOGNE

roin

Á G

Hangosfilm a nyomozás szolgálatában

A „visszaszivott“ vallomás. Mozi a törvényszéken. A hangosfilm mint koronatanu. Az antwerpeni nemzetközi rendőrkongresszuson

Törvényszéki tárgyalás.
— Tehát tagad?! — állapítja meg az elnöklő bíró. — Pedig a rendőrségen mindent beismeret... itt a jegyzőkönyv!
— Utóttek, vertek... aztán odatolták a jegyzőkönyvet, irjam alá! Mit tehettem?

Nagyon gyakran találkozunk effajta beismeréskorrigálásokkal a si fecisti, nega! elv nagyobb dicsőségre. Aki valamivel becsületesebb és okosabb, még körmönfontabban próbálkozik.

Nem így mondtam... És, ha mondtam kérem, abban az állapotban, mit tudom én, hogy mit mondtam. Ráhagytam mindent, amit irtak.

Az ítélet alapjául a tárgyaláson elhangzottak szolgálnak. Oda pedig a magát kellőn preparált bűnös lép, aki már alaposan kieszelte a védelmi sztratégiáját és a legtöbbször a „visszaszivás“ kényelmes módjához fordul. Nem érvényes, amit a rendőrségen vagy a vizsgálóbíróknak mondott.

— Tagadom, visszavonom!
Holott éppen ott és akkor mondott igazat. Bugyborékkolt belőle a szó, közvetlen a tett hatása alatt még... az igazság, a tények még nem fátvázolódtak el benne... de most felsz, meggondolás szorong benne: a tagadásban lát merék-vő utat.

Jöjjön hát akkor koronatanunak a... hangos film!

Shofield, filadelfiai rendőrfőnöke az ér dem, hogy a hangos filmet bevitte a kriminális eljárásokba. Az övé az idea, hogy fontos kihallgatások hangos filmfelvételekkel megrögzítenek. Ami talán egy kiesit szükséges is Amerikában, ahol a vallomáskiesikarások eszközeiben és módjaiban nem mindig kényesek. Például: kihallgatás drittesorte!

Nem cigarettával. Hanem a tagadónak idegekre ható lélektani kifüstölésével, hogy attól okvetlen — „köpjön“. Műkifejezést! Beismerni jelenti. Mert a leg raffináltabb és legötletesebb gonosztevőt is leverik a kérdések... zuhatag módra, aztán monoton folyással peregeve, mint víz egyhangu csepegése. Hol simogatóan férfőznek bizalmába, hol kemény rajtaütésekkel keresztérdések bonyodalmába kergetik. Nyugalom nélkül. Ejjel-nappal. Korgó gyomorral, szomjan s mi még ennél is rosszabb, nikotinra tikkadtan. Mialatt nézi, hogy inkvizitorai hogyan esznek, isznak, füstölnek. Ez a kihallgatás — harmad fokban. Ellesigázva, fásultan, mint akinek már minden mindegy, végre mond, vai a delikvens.

— Így volt! — védekeznek aztán a bíróságon. De ha nem volt így? Cáfólója, megmondhatója lesz jövőben a — hangos film minden szónak, gesztusnak megörzője.

Beszéli, mutatja mind, amit az írás, a száraz akta nem adhat vissza. A hang bordozásnak, a gesztus és mimika játékának néha nagyobb sulya és kifejező ereje van, mint a szónak. Perdöntő és egyszerre drámai momentumokat költethet le a hangos film, melyek hamisítatlan feltámasztása bármikor lehetséges. Ahogy az óvatos filadelfiai rendőrfőnök tette. Az első felvétele egy Peters nevű emberrel történt, aki kedvesét féltékenységéből megölte. A gyilkos az első kihallgatáson a rendőrségen hisztériás rohamokban vergődve, zokogva mondta a vallomást. Megrázó jelenet volt, amint lepergették az esküdtek előtt, akiknek e rögtönzött film a gyilkos lelkebe, a tette motívumaiba sokkal mélyebb betekintést adott, mint bármely inszceniált

A női divat legszebb anyagaiban,

selymekben, szövetekben és mosó-áruban eksklusív választék. Garantált minőségek! Solid, versenyképes árak! Vásznon, asztalneműek, paplan-anyagok nagy választékban

GRÜNWARD ÉS STEINER

Női divat különlegességek áruháza Cluj-Kolozsvár

szerelemi dráma.

A második rendőrmózi-hangos filmfelvétel egy betörővel esett meg. Sok volt a listáján, mikor elfogták. Megtört és vallott. Beismerését megrögzítette egy hangon filmfelvétel, természetesen anélkül, hogy a delikvens tudott volna róla. Mikor a törvényszéki tárgyalásra került a sor, a betörő mindent visszavont.

— Kínóztak, vertek! mondotta.
Erre a törvényszéki terem hirtelen elsötétedett. Mozivá lett egy-kettőre, film pergett és hangos szóval, a bántatlan betörő szavával, hiven és pontosan ismételte a beismerő vallomást. Döntött, nem volt több ellenmondás.

A mozi bevonulása a bűnüldözés és bünderítés munkájába különben nem új donság. A néma film szolgálatait a nyugat rendőrségei már sokféleképpen vették igénybe. Németországban is már évekket ezelőtt operáltak vele. Hiressé vált többek között a hannoveri rendőrség kísérletezése. 1926-ban volt, hogy elfogtak egy Harmann nevű tömeggyilkost, aki perverz és kapzsi vágyból a lakásra csalt fiukat, sihedereket, tuatszámra öldöste le.

Valóságos mézarszékké tette eldugott lakását. Ki mit tud róla? Ez volt a nyomozás kérdése. Csak a közönség szeme segíthetett. Erre Harmannról és egy cinkosáról, amint a fogház udvarán napi sétájukat végezték, több filmképeket vettek fel, melyeket nap-nap után lepergettettek valamennyi mozi vásznan. Sokan látták és emlékeztek és a rendőrség hasznos adatok egész tömegéhez jutott. A mozi jóval több, mint a fénykép, ha minden embernek arca méggy a névjegye. Mert az ember jellegzetesége sok mindenből van összetéve. A járása, a fejtartása, a kar lóbálása... mind kell, ha gyors felismerésről van szó.

A hangos film most a hangot, a szót is hozzáadja. Egészben előttünk az ember. Már nem igaz a régi latinok böles aforizmája: A szavak repülnek, az írás marad. A szót is megkötötte a na technikája. Belekerül a hangos film ruhájában immár a kriminális eljárásba is. Gyakorlati bevezetéséről — és módszerbeöntéséről érdekes szemelvényeket adott az antwerpeni nemzetközi rendőrkongresszuson dr. Hellwig Albert, a híres potsdami bűnügyi író.

Ekszerárak, órák és ezüstárak

hatóságilag engedélyezett

végkiárusítása Fenyőnél

Cluj, Piata Unirii 23, ahol az üzlet végkép feloszlik

Én hülyének ábrázolom az amerikai embereket és ezért imádnak és imádni fognak mindig — mondja Bernard Shaw

London, december 24. G. B. Shaw a New York Times-ben közölt intervjújában kijelenti, hogy Sinclair Lewis, a Nobel-díjat nyert amerikai író kitünően tud honfitársaival bánni. Az amerikaiak nem hálásak a hízélgésért, amit úgy fogadnak, mintha valaki a cipőjüket tisztítaná. Azzal lehet az érdeklődésüket és szeretetüket megnyerni, hogy az ember nevetségessé teszi őket a világ előtt. Dickens azzal hódította meg őket, hogy a tipikus amerikaiakat szélhámosoknak, szájhősöknek és gyilkosoknak ábrázolta. Sinclair Lewis Washington szobrának helyébe Babbitt-et állította, kinek neve ma szállóige s ezzel Lewis Amerika első írójává küzdötte fel magát. Kijelentette végül Shaw, hogy ő maga soha sem ejtett egy udvarias szót sem az Egyesült Államokak szemből, a 100 százalékos amerikaiat 90 százalékos hülyének ábrázolja és ezért imádják őt s imádni fogják mindaddig, míg aggkori gyengeségében véletlenül valami szépet fog rólok mondani, amire ugy el fogják ejteni, mint a tüzes parazsat.

— Fizetésképtelen lett Blatt Miksa kolozsvári kötött-szövöttáru kereskedő. A Blatt Miksa kolozsvári kötött-szövöttáru kereskedő cég a napokban bejelentette fizetésképtelenségét. A kötöttáru kereskedő árutartozása 1,479,964 lej, adótartozása 28,875 lej és hátralékos háztartozása 73,000 lej. A cég hitelezőinek a jogerőre emelkedéstől számított hat hónap alatt 80 százalékos kvótát ajánl föl. A cég aktívái árúkeszletben 1 millió 800 ezer lejt, a kinnlevőségek a 50 százalékos dubios levonásával 20 ezer lejt tesznek ki. A cégnél sulyosan érdekeltek a Mezőgazdasági Bank Kolozsvár 220,495 lejjel, a Tricotaj kötött-szövöttáru gyár 145,000 lejjel.

1.000.000 FRANK

Minden romániai nő

kihasználhatja azokat az előnyöket, amelyek a párizsi

TOKALON

cég alatti páratlan ajánlata nyújt. Használja ki ezt az alkalmat még ma.

1. 100 ezer frankos garanciát vállalunk arra nézve, hogy a Tokalon krém a csodálatos bőrtápláló szer rendkívül értékes és speciálisan elkészített tápláló anyagokat tartalmaz (mint friss krém az olajbogyóból készült olaj, tojássárgája és különböző növényi kivonatok, amelyek az összes szaktörök nélkülözhetetlenek tartanak ahhoz, hogy az Ön bőre finom, ruganyos és repedésektől mentes legyen.

2. A Tokalon pudertében az abszolút tiszta colo-cream finom, lehelet-könnyed habbá változik át, amelyhez tudományos számítások alapján illatosított pudert és ritka virágok kivonatait adják hozzá. A krémhab hatása következtében a puder a bőrhöz tapad, szélben, esős időben, vagy a tánc következtében előállott izzadás alatt is. Az orr, bármennyire fényes és csunya is legyen, új és csodálatos szépséget kap. A legvastagabb bőr is sima és finom lesz: egy láthatatlan puderréteg a legcsunyebb taint is leirhatatlan varázssal von be.

Mit mondanak az orvosok: Kiváló orvosok kimutatták, hogy az értékes taintek, repedések és az izmok elernyedése a bőr szvüfalimentációjának és távozlól sem a kornak, vagy a friss levegőnek tulajdonítható, mint ahogyan általában hiszik. Használja tehát a Tokalon krémet, a bőr igazi táplálószerét, mely a bőrt simává, ruganyossá, fiatalosá és széppé teszi. A Tokalon krémet kétféle képpen gyártják: teljesen zsírtalan és kissé zsíros formában.

3. Bár az összes nyersanyagok ára jelentős mértékben emelkedett, a pá-

rízi Tokalon ház fenntartja a jelenlegi árakat az összes termékéinél.
4. A Tokalon krém és puder el vannak ma már ismerve, mint a leideálisabb termékek, melyek nélkülözhetetlenül szükségesek bármely nő megcsépítéséhez és megifjításához. Nem fontos az, hogy milyen korban használják a párizsi Tokalon ház teljesen eredeti gyártmányait.
5. Nagy megtakarításokat eszközöl, ha csak a Tokalon ház gyártmányait használja. Már maga az a tény, hogy a jelenlegi árakat jelent minden olyan személy számára, aki a Tokalon ház termékeit fogja használni. Garantáljuk a legkielégítőbb eredményeket minden ki számára és ellenkező esetben a pénzt visszaadjuk.

Tegyen kísérletet: használjon Tokalon pudert arcának jobb oldalán és tegyen rendes pudert az arca baloldalára. Azután táncoljon, tenniszessen, vagy golfozzon egész nap s ha később a tükörbe néz, csodálkozni fog a két arc közötti nagy különbségen. Igazán szép taint csak a Tokalon puder használatával lehet elérni. A fénylő bőr egész egyszerűen nem létezik többé.

Ajánljuk a Tokalon szappan használatát is

JEGYZET: Mindezek a gyártmányok: Tokalon krém, Tokalon puder és szappan az összes illatszertárakban és drogeriákban és gyógyszerárakban kaphatók. Ha valahol nem talál, forduljon a Parfumeria Eliteihez, Bucuresti, I. Calea Victoriei No. 39

Van még egy pár igazán olcsó de közös-merten utánozhatatlan kivitelű bundánk

20 különböző bunda a 4.000 lej Beszarábial bundák 10.000 lejtől

Nagy választék minden szőrmében!

Siessen, míg nem adtuk el őket!

Déri Szőrmeáruház

CLUJ

Str. Memorandului 3

Félelm

A kráterből

Párizs, december 24. A kráterből félelmetessé erőben óriási erej, amely kétségeltetni a tüzhány hamusos a vulterre eső falvak nyegeti. A lakom rettegésben

Az merik két száll

Newyorkban

Newyork, december 24. Reserve Bank 2 százalékra szállási kamatlábát. A Daily Mail amerikai jegyhasát, hogy a banksok bankjának együttműködés országba irányu tel megakadályoz. A Daily Hera

A palesz gazság

Mintafarmok tilalmát ajánlj

Jeruzsálem, december 24. let tudósítójától. bie Commission, ben mély tanulm tina mezőgazdasági helyzetéről lenését. Bár a fest a fellahok g bizottság arra g hogy kevés kivé fenn tudják tartat bol. Az arab pará penzzavarokkal k tartásra szükségé látás hiányát nem állapítani.
A zsidó kolónis lapítása szerint, szerelve mezőgazd eszközökkel, mint standardja magat turális vivmánya retlenek. A bizott életét tanulmány tokat ezekben a hivatalnokok bo

Temes

Alapítási év 1906.

Alapítók

Félelmetessé erősödött a Merapi-vulkán erupciója

A kráterből egyre nagyobb tömegekben árad a láva

Párizs, december 24. Bataviai jelentés szerint a Merapi vulkán kitérőse félelmetessé erősödött. Minden percen óriási erejű explózió várható, amely kétségtelenül meg fogja változtatni a tüzhányó kupáját. A forró hamueső a vulkántól 30-50 kilométerre eső falvakat is pusztulással fenyegeti. A lakosság egész Jávában páni rettegésben él.

London, december 24. Singaporéból jelentik, hogy a jávai Merapi tüzhányó erupcióját tovább folytatja. A kráterből egyre nagyobb tömegekben árad a láva és a hamueső, amely mind hatalmasabb területeket borít be. A láva útjában égő falvak világítanak az éjszakában. Több mint negyven fatut sujt az elemi csapás.

Az amerikai Federal Reserve Bank két és fél százalékról két százalékra szállította le a kamatlábat

Newyorkban egy újabb nagybank szüntette be fizetéseit

Newyork, december 24. A Federal Reserve Bank 2 és fél százalékról 2 százalékra szállította le a leszámítolási kamatlábat.

A Daily Mail azzal magyarázza az amerikai jegybank bankrátaleszállítását, hogy a hazai nemzetközi fizetések bankjainak sikerült nemzetközi együttműködést teremtenie a Franciaországba irányuló további aranykivitelt megakadályozására.

A Daily Herald szerint az amerikai

tőke a kamatlábeszállítása kapcsán most meg fogja kezdeni kiáramlását Európa országai felé.

Párizs, december 24. Newyorkban újabb nagybank szüntette be fizetéseit. A kétségbeesett betétesek atakra indultak a pénzügyi intézmények ellen és bejáratát össze is rombolták, amikor a karhatalomnak sikerült a további rombolásoknak elejét vennie. Több le-tartóztatás történt.

A palesztinai zsidó és arab mezőgazdaság helyzete egy angol bizottság jelentésének tükrében

Mintafarmok létesítését és a külföldi buzaliszt behozatalának tilalmát ajánlja a bizottság

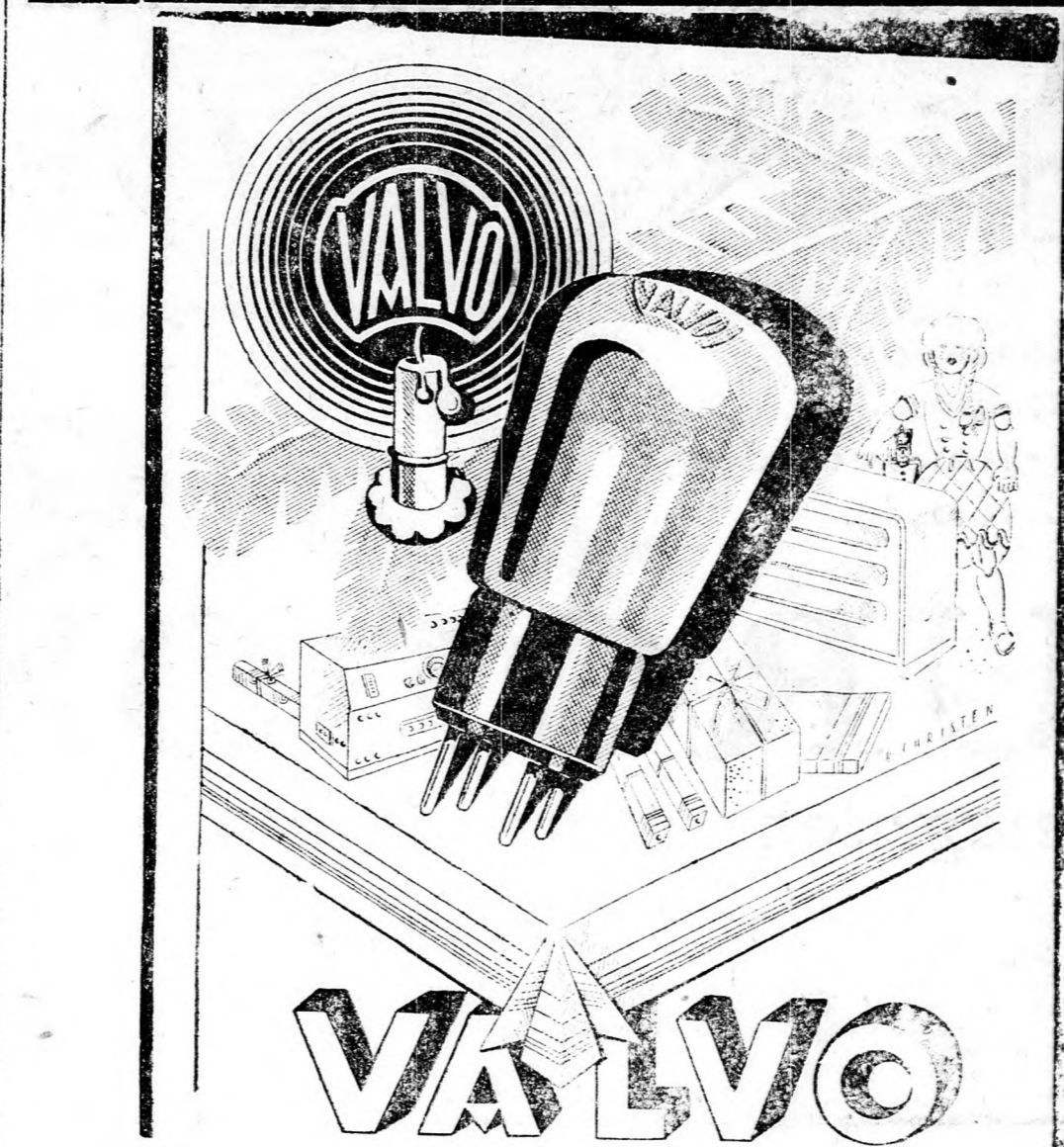
Jeruzsálem, december 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ugynevezett Crosbie Commission, mely az utóbbi hetekben mely tanulmányokat végzett Palesztina mezőgazdasági lakosságának gazdasági helyzetéről, most tette közzé jelentését. Bár a jelentés szomorú képet fest a fellahok gazdasági helyzetéről, a bizottság arra a konklúzióra jutott, hogy kevés kivétellel az arab falvak fenn tudják tartani magukat munkájukból. Az arab parasztnak vagy bérlő állandó penzzavarokkal küzdenek de a létfenntartásra szükséges eszközök vagy az eladás hiányát nem tudta a bizottság megállapítani.

A zsidó kolonista, a bizottság megállapítása szerint, sokkal jobban fel van szerelve mezőgazdasági technikával, segédeszközökkel, mint az arab gazda. Életstandardja magasabb, szociális és kulturális vívmányai az arabok előtt ismeretlenek. A bizottság szánja az arab falu életét tanulmányozni. A szükséges adatokat ezekben a falvakban a kormányhivatalnokok boesátották a bizottság

rendelkezésére, míg a zsidó kolonizációról a PICA vezetősége informálta a bizottságot.

A jelentés 12 millió dunamban alapítja meg Palesztinában a megművelésre alkalmas földterületet. A földműves lakosság az 1922-ben megtartott népszámlálás óta 33 százalékkal növekedett. Egy dunam átlagos bruttó hozatala az arab falvakban tíz schilling. Hat tagú arab család élettartására 25-38 font szükséges, évi átlagban tehát 27 font, 8 fontot kell tartozásuk törlesztésére, valamint azok kamatait fejében fizetni. Átlagban 56 dunam birtokkal rendelkeznek, de a bizottság nézete szerint az önálló parasztnak 75, a bérlőnek pedig 130 dunamra volna szüksége, hogy gazdaságának hozadékából megélhessen. Az adó a tiszta jövedelem 19 százalékát emésztí fel.

A zsidó lakosság életszínvonala vidékünkénél és települési formák sze-

Akar Ön zavartalan, vidám karácsonyi ünnepeket élvezni? Ügyeljen akkor arra, hogy a rádió vevőkészülékek, amelyeket Ön vásárol kizárólag

Valvo-csővekkel

legyenek felszerelve.

Vezérképviselő Románia részére: B. SEIDMANN
Bukarest, Str. Sfintilor 68

rint változik. Míg Javneiban a PICA egyik galilei kolóniáján, hattagú család évi 33 fontból jön ki, addig Nahalban egy éppoly nagy családnak 125 fontra van évenkénti szüksége. A naranstelepítvények átlagban dunamanként 19 és fél font tiszta jövedelmet hoznak.

A palesztinai fellahok adósságai a Johnson Vosbie megállapításai szerint kétféle fontot tesznek ki, átlagban 30-50 százalékos kamattal. Ugyanolyan nagyságu területen a zsidó gazda kétszer annyit termel átlagban, mint az arab parasztnak. Ezzel szemben életszükségletét több mint kétszer magasabbak, mint az arab parasztnak. A mezőgazdasági termékek árának esését a zsidó kolonista ugyanolyan mértékben érzi, mint a fellah. A jelentés

szerint Palesztinában a Beer-Séba síkság, a Jordán völgye és a Hule vidékén kívül csak kevés szabad, megművelhető föld van. A parasztnak mezőgazdasági iskoláztatását a kormány csak kismértékben mozdította elő. Ezen a téren a zsidó intézmények igen nagy munkát teljesítettek.

A bizottság olyan mintafarmok létesítését javasolja a kormánynak, amelyek a modern termelési módszerek alkalmazását gyakorlatilag be lehet mutatni. Javasolja továbbá, hogy a jelenlegi adózási rendszer helyett vezessék be a progresszív jövedelmi adót. Átmenetileg ajánljuk, hogy boesáson a kormány százezer font rövid lejáratú kölcsönt a lakosság rendelkezésére és ugyanakkor tiltsa be a külföldi buzaliszt behozatalát.

A cseh vámháboru összekovácsolja Magyarországot Ausztrálával

Háromszázmillió csehkoronát veszít a cseh textilipar. A csehországi német textilipar jóvátételt követel!

Budapest, december 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar kormány rendeletet adott ki, hogy december 25-től kezdve bevételi engedélyhez köti a Csehszágból Magyarország felé való importálást Magyarország nem él azzal a jogával, hogy ugynevezett harcias vámoikat léptessen életbe.

Brünni jelentés szerint a Brünni Tabesbote ír a szerződés nélküli állapotról, amely mély elkedvetlenedést idézett elő a cseh textiliparban, mert az ilyen módon előállított háromszázmilliónyi veszteséget más piacokon képtelenek pótolni. A lap jelentése szerint a csehországi német textilszövetség az államtól inségített és más könnyítéseket követel, mint a Magyarországra irányuló export elmaradásáért járó jóvátételt.

A Magyarországnak ma esti számában az osztrák külpolitikának egyik vezető emberével beszélgetést közölnek, aki kijelentette, hogy a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások megzakadása erős lökést adott Ausztria-Magyarország közeledéséhez. Ausztria rövidesen kihasználja ezt a helyzetet és ebből Magyarországnak is nagy haszna lesz. Bethlen közeli látogatása szoros együtt-

működést készít elő Ausztria és Magyarország között és ennek különösen az ország keresztényszocialistái és Schöberék örülnek. Ennek az Anschlusra is nagy kihatása lesz és bizonyos hogy az Anschluss gondolata automatice megszűnik. Valószínű, hogy az osztrák-magyar közeledés a kisantantot sem hagyhatja közömbösen és ezért megindul az a bomlási folyamat, amely Csehszág és Jugoszlávia között máris fennáll.

Négy ajándékkönyv

Kandi Klára kalandjai, írta Mária királyné, Madách: Ember tragédiája, Grimm: Andersen, vagy Tündérmesék, vörös kötésben, Zsebnaptár 931-re

Összesen 144.— lej

Vidékre utárvétellel küldi

LEPAGE, Cluj-Kvár

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Temesvári Bank és Kereskedelmi

Központ: **R.-T. Timisoara, I. Szent-György-tér**
FIÓKOK:

TIMISOARAN:
Józsefváros, Bulev. Berthelot II sz.
Gyárváros, Strada Dacilor

VIDÉKEN:
Ciacova, Cetad, Comlosul-Mare,
Jimbolia, Lugoj, Oravita, Orsova,
Periam, Resita, Sannicolaul-Mare

Affiliált intézet:
KARÁNSEBESÉN:
Első Karánsebesi Takarékpénztár Rt
Az intézet igazgatóságában a következő bankok vannak képviselve:
Angol-Magyar Bank R.-T. Budapest
Banca Moldova S. A. Bucuresti
Schoeller & Co. Wien-Zürich
Banque Lambert, Bruxelles

Sürgönycim:
Coloniale

Alapítási év:
1906.

Alaptőke és tartalékok: **175 millió lej**

agaiban,

klusiv képesek

EINER Kolozsvár

székké tette eldugott róla? Ez volt a nyok a közönség szeme Harmanról és egy a fogház udvarán tezik. több filmképeket nap-nap után mennyi mozi vásznan, emlékezték és a rendek egész tömegéhez al több, mint a fénybernek arca még egy az ember jellegzetes ol van összetéve. A sa. a kar lóbálása... ors felismerésről van

most a hangot, a szót zben előttünk az emz a régi latinok böles vak repülnek, az irás is megkötötte a ma ril a hangos film a kriminalis eljárás bevezetéséről — és l érdekes szemelvértwpereni nemzetközön dr. Hellwig Alami bünygyi író.

üstárak

yőnél

ép feloszlik

merikai k és imádní rnard Shaw

ogják mindaddig, mi gében véletlenül valak mondani, amire ugy mint a tüzes paraszat

elen lett Blatt Miks szövéttáru kereskedő olozsvári kötött-szövétt g a napokban bejelen lenségét. A kötöttáru tozása 1.479.964 lej, ad lej és hátralékos ház 00 lej. A cég hitelez emelkedéstől számító t 80 százalékos kvótá aktívái arukészletbe lejt, a kinnlevőségek e ubios levonásával 20 ki. A cégnél súlyosa Mezőgazdasági Ban 5 lejjel, a Triotaj k ár 145.000 lejjel.

unda á 4.000lej adák 10.000 lejtől

mében!

em adtuk el őket!

náz

memorandumai 3

A húgysav áldozatait fájdalom gyötri!

Kosvény.
Rheuma.
Érelmeszesedés.
Leverttség.

Ezt a szert
LANCEREAUX
Profeszor, az orvostudomány
kiváló szakja gutatás
elharító szernek.

20
nagy prémium

URODONAL

megment, mert feloldja a húgysavat.

Fel a fejed: leverték, reumatikusok szívtátek kik szenvedtek foglajás, reumatik miatt s alba tui vagytek a húgysav következtényének az URODONAL feloldja a húgysavat és amikül hogy ti észre vennétek elintéti az artimas savat mint ahogy a meleg víz feloldja a cukrot. De hátak el a botokat és a mankókat, egyenesedtek ki, mint ilhaságatok szép uterecra. Urodonal az Urodonalnak, most már minden elvették, am a gyomorának kellemes, set ittott meg a kórtól

is feloldt szívet, redimati joi mausékött, olyan sokat fizetik a legnagyobb rendelményeget ma sokaknak az Urodonal elől. Hisz az Urodonalnak mert segítségével a leverték fűs erőre kapnak, az enpolensék visszanyerik életüket és az ele gans hi, akiknek szervezete az Urodonal feloldta újra visszanyeri arii hatalságát és adeseget. Bárhol is van a húgysav, képtelen frívén a barcol az Urodonalról, amely oldható anyag és nagy erővel mobilizálható. Az Urodonal a leghol

lálható húgysavat kinzi, a gyomorfalazat helye részeg, az izmokra és az erekény részekre gyö gyüló hatással bír. Az orvosi indikációhoz képest ez a szer az organizmust rendbe hozza és gyógyt lólag hat. Valamint ezt a szert nem ismerték, ma azonban vitán felül áll jo hatása.

Dr. BETTOUN.
a Montpellieri orvosi akadémiától

Hogyan kell kitölteni a népszámlálási ivateket a december 29-i összeíráshoz

Minden zsidó vallja magát zsidó nemzetiségűnek!

A népszámlálásról szóló s a Monitorul Oficial 1930. számában megjelent törvény értelmében az összeírási ivatekbe, az 1930. december 28-iki éjjeli 12-kor kezdődő állapot veendő fel, vagyis az 1930. december 29-iki tényleges állapotot kell feltüntetni. Azok, akik eddig az óráig meghaltak, nem irandók be, de aki 1930. december 29-én éjjeli egyegyed egykor született, már szerepel az összeírásban.

A kézbesített ivateket pontosan és lelkiismeretesen köteles mindenki kiállítani s aki erre képtelen, annak ivét az összeszedéskor a számlálóbiztos tölti ki a fél által bementett lelkiismeretes adatok alapján, tehát senki nek sem szabad félnie, vagy magát megfélemlítenie hagynia az igazságos adatok bevallásában.

A népszámlálási iv legfontosabb rovata a nemzetiségi rovat. Ez a rovat jogforrás lesz a romániai zsidóság számára és minden zsidónak önmagával és a népével szemben le

szenőbb kötelessége, hogy zsidónak vallja magát a nemzetiségi rovatban.

Az ivatek először a családfő, a férj, aztán a feleség és ezek után a gyermekek kor szerint és végül az alkalmazottak irandók. A férfiak mindig megelőzik a nőket a beírás sorrendjében.

A keresztnévet a második s a családi nevet a harmadik rovatba kell írni.

A negyedik rovatba a családtagok helyzete irandó, azaz beirandó, feleség, gyermek anyja, unoka stb., aszerint, hogy milyen a viszony a családfőhöz.

Az ötödik rovatba beirandó, hogy a beírt személy jelen van-e a községben vagy városban avagy eltávozott és azt, hogy hova.

A hatodik rovatba kell jelezni függőleges vonallal, ha az illető férfi.

A hetedik rovatba ugyanis jelzendő, ha az illető nő.

A nyolcadik rovatba a kor irandó,

még pedig úgy, hogy aki például betöltötte a huszadik évét, az huszonévet ír, aki 40 éves és egy napos, az már 41 évesnek írja be magát. Az egy évnél fiatalabb gyermekek korát hónapok szerint kell beírni, egy a három hónapos és négy napos gyermek már négy hónaposnak veendő.

A kilencedik rovatba az a hely irandó,

Mihály vajda atyja kíséretében választotta ki egy játékoltban a karácsonyi ajándékot

Királyi vendégek a karácsonyi játék üzletek kirakatai előtt

Bucaresti-Bukarest, december 24. Tegnap délután ritka és meghatóan kedves látványban volt része a Calea Victoriei sétáló közönségnek. A sétáló tömege közül hirtelen belépett az egyik üzletbe, ahol gyermekajándékok árulnak, egy magas, szőke, tábornoki ruhába öltözött ur, aki kezénél fogva vezetett egy nyíltszemű, okos tekintetű gyermeket. Az üzlet tulajdonosai nyomban felismerték, hogy a vevő II. Károly, Románia királya és a gyermek, akit magával hozott, Mihály, Gyulafehérvár nagyvajdája: a román trón várományosa. Minden kíséret, udvari ceremóniás külsőség nélkül magánemberként érkeztek az üzletbe és a király hosszas válogatás után több ajándékot vásárolt meg gyermekének és hazaküldötte azokat az üzlet alkalmazottjával. Hazai: a Calea Victoriei levő királyi palotába, Mihály nagyvajda számára.

A trónörökös, a gyermek boldog és önfeledt mosolyával köszönte meg királyi atyjának azt a kedvességet, hogy ajándékot vásárolt neki karácsonyi ünnepére és hogy ő is ugyanúgy, mint más gyermek, ott lehetett az ajándéktárgyak forrásánál, az elárusítóüzletben. Örülhetett, boldog lehetett és nevetgélhetett, mint más gyermek, akit nem köt az etikett, aki-re nem szabály az udvar kimért levegője.

— Milyen boldog vagyok — mondotta Mihály Károly királynak — mikor egy másik üzletbe bementek, hogy láthatom mindezt, amit eddig csak kirakatüvegen keresztül szabad volt

dó, ahol az illető született, például Cluj és rögtön utána a tizedik rovatba beirandó annak a megyének a neve, amelyikben a község van, külföldiek-nél az ország neve is kiirandó.

A tizenegyedik rovatba a családi állapot tüntető fel ily formán: nőtlen, házas, özvegy, elvált. A gyerekek nőtléneknek irandók.

A 12. és 13. rovatot csak a férjes, elvált, özvegy nők válaszolják meg. Feltüntetik, hány gyermekük van, hány halt meg, ha nincs, nulla irandó.

A 14. rovatba a vallás irandó így: mozaic.

A tizenötödik rovatba az anyanyelv irandó be, vagyis az a nyelv, melyet szülei vel beszélt vagy beszél az illető így: magyar vagy germania, vagy adis.

A tizenhatodik rovatba irandó, hogy ért-e románul, beszéli-e.

A tizenhetedik rovatba a nemzetiség irandó így: EVREU.

A tizennyolcadik rovatba az állampolgárság irandó így: román. Az idegen állampolgárok beírják az országot, ahová tartóznak.

A tizenkilencedik rovatba beirandó az irni-olvasni tudás bármely nyelven, de aki csak irni, vagy csak olvasni tud nemmel felel.

A huszadik rovatba a végzett utolsó iskola irandó így: 4 clase primare, vagy 3 ani de universitate stb.

A huszonegyedik rovatba a foglalkozás irandó így: comerciant, tinichigiu, medie, stb.

A huszonkettedik rovatba a foglalkozás neve irandó például muncitor, sef de atelier, stb. Ha a nők külön foglalkozást üznek, az beirandó.

A huszonharmadik rovatba az a vállalat irandó, ahol alkalmazva van a fél, megjelölve az üzem helyét is.

A huszonnegyedik rovat az iránt érdeklődik, akiknek nincs foglalkozása, ide ennek oka irandó például vak, munkahiány stb.

A huszonötödik rovatba a mellékereset irandó.

A huszonhatodik rovat a megjegyzéseké és a testi fogyatkozásoké például orb, surd, stb.

látnom és hogy most úgy járhatok-kelhetnek a sokaságban az uccán, atyámmal együtt mint más gyermek. A főváros közönsége hamarosan megtudta, hogy a Calea Victoriei üzleteinek magas látogatói vannak, odaküldtek az üzletbejárók elé és a kilépő uralkodót, valamint gyermekét meleg ünneplésben részesítették. A népszerű királynak ez a legújabb gesztusa csak még jobban növelte azt a szeretetet és ragaszkodást, amellyel Románia népe őt körülveszi.

Ha szolid és megbízható
helyről **LIBAZSIR** szüképletét be-
akarja **szerezni, írjen**
vagy kérjen árajánlatot
משה קליין KLEIN orth. kóser
sair és baromficsarnokból Oradea, Saguna 6.
Alapítva 1912
Észállítás postán és vasaton saját bődében.

Háziasszonyoknak ujévre!

- 1 Erdélyi szakácskönyv, írta egy székely asszony
- 1 Háztartási könyv 931-re
- 50 drb. papírszalvéta
- 8 méter szekrényesipke
- 5 iv álványpapír
- 1 csomag fehér toalettpapír

133— Lei

Vidékre utánvéttel, vagy előfizetve portómentesen küldi

LEPAGE, Cluj-Kvár

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

AZ ANTISEPTIKUS
ESZKÖZ AMELY VILÁG
HIRNÉMNEK ÖRVEND A

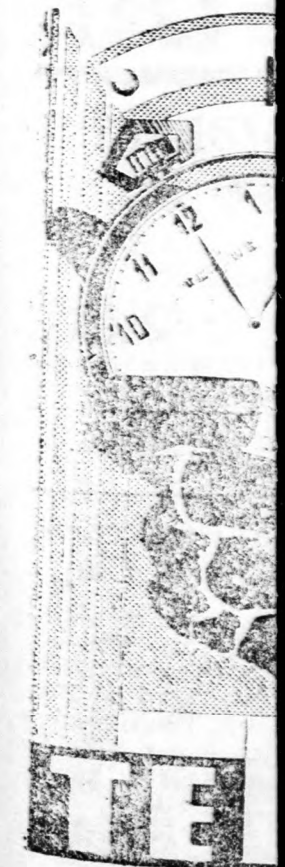
**VALDA
PASTILLA**

AMELY ELTÁVOLITJA ÉS
LEGYÖZI A

TOROKFÁJDALMAKAT, KÖHÖGÉST, MEGMŰLEST, VA-
LAMINT A RÉGI VAGY ÚJ TUDÓBAJOKAT, CHATARDU-
SOKAT, ASTHMÁT, INFLUENZÁT, STB.

Δ DOBOZ FAC-SIMILIE

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁBAN
ÉS DROGUERTÁBAN

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Lapunk legközelebbi száma — a közbeeső hivatalos munkaszünet miatt — vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

A kolozsvári Palesztina-hivatal közleménye. Ismételtlen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a legközelebbi hajó, a Fabre Line Alesia nevű hajója (francia) nem, amint a menetrendben írva volt, január harmadikán, hanem január hó 2-án indul Konstantinábul Palesztinába (Jaffába.)

Két hetes karácsonyi szünet a kolozsvári bíróságoknál. A kolozsvári bíróságok, a törvényszék, tábla és hadbírók a mai napon kezdtek meg karácsonyi szünetüket. A bíróság vakációja január 9-ig tart, mely idő alatt nem tartanak tárgyalásokat.

A szovjet nyelvtanfolyamokat állít fel a gyári munkások részére. Londonból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a gyári munkások részére nyelvtanfolyamokat rendszeresítettek a gyárakban. Még nem döntöttek el, hogy milyen európai nyelvekre tanítsák az orosz munkásokat.

Két hindu diák revolveres merénylet követett el a pendzsabi angol főkörmányzó ellen. Londonból jelentik: Bombayból jelentik, hogy Amritsar és Simla között a köruton levő pendzsabi angol főkörmányzó ellen két hindu diák revolveres merényletet követett el. Az angol főosztásvédelő könnyebben, az utána következő gépkocsiban helyet foglaló két rendőrtisztviselő és egy orvosnő súlyosan sebesültek meg a lövésesektől. A keleti Bengáliában levő Howrahban hindu nacionalisták megtámadták a rendőrséget, de a fenyegetett helyzetben volt karhatalom sortűztől később megakadályozták. Az összeütközésnek három halottja van.

Cuza professzor lelkes fogadtatása Jasiban. Bukarestből jelentik: Az antiszemita diákok lelkes fogadtatásban részesítették a karácsonyi vakációra hazatérő Cuza professzort abból az alkalomból, hogy a válaszfelirati vita során oly lelkesen megvédelmezte az antiszemita elveket. Az állomás perronján Dinu Ghica ügyvéd, Patrascu diák és a professzor fia, George Cuza tartottak beszédet. Rendzavarás az Universtul szertint nem történt.

Sikerral járt az Oberon elsüllyedt finn gőzös utáni kutatás. Londonból jelentik: Kopenhágai jelentés szerint a Kattegattban elsüllyedt Oberon finn gőzös utáni kutatás a tenger mélyében eredményel járt. A gőzöst 55 méter mélységben a tengerfenéken megtalálták, de egyelőre nem lehet szó kiemeléséről és így kabinjaikba zárt utasai holttesteit sem lehet a hajóroncs belsejéből kiszabadítani.

— **Lüttich környékén ismét megjelent a mérgező kőd.** Brüsszelből jelentik: Lüttich környékén, a Meuse völgyben újabb sűrű jeges köd lepelt fel. Számos megbetegedés történt ezuttal is, köztük már egy halál.

— **Miklós herceg és az élesdi esendőrörmester.** A nagyváradi Gazeta de Vest írja a következőket: Valamelyik nap, korán reggel Munteanu esendőrörmester, az élesdi esendőrörmest vezetője elindult Borodra, ahol holmi betörés ügyében kellett nyomonnia. Miután semmilyen közlekedési eszköz nem állott rendelkezésére, elhatározta, hogy megállítja a legelső Nagyváradról Kolozsvár felé haladó autót. Rövid várakozás után egy rendkívül elegáns autót jelent meg az országúton. Az út közepén álló esendőrörmester különböző jelekkel próbálta megállásra bírni az autót vezetőt. Miután látta, hogy az autót nem akar megállani kihúzta kardját és kétségbeesetten kezdte feje körül forgatni. Az autót erre megállított. Két ur állt benne: a kormány kerékül egy magas, szőke fiatalember, mellette pedig egy idősebb ur. Munteanu esendőrörmester bocsánatot kért előbb, majd kifejtette, hogy sürgős, hivatalos dolga van és kérte az autót vezetőt, vigyék el Borodra. Az autót vezetője azt válaszolta, hogy a kocsit csak két üléses, a hátulso hely pedig tele van poggyással. Am a esendőrörmester nem hagyta magát és midőn látta, hogy az autót meg akarják indítani nélküle, felugrott a csomagok mellé. Borodon a esendőrörmester kérésére megállították az autót, Munteanu le szállt és miután hideg volt beinvítáta a két utast egy tetőre a borodai esendőrörmest vezetőjéhez, mondván, hogy másképpen nem tudja megszolgálni a neki tett szívességet. Az utasoknak azonban eszük ágában sem volt leszállani, mire így szólt a esendőrörmester: „Ebben az esetben ezerszer bocsánatot kérek és engedjék meg, hogy bemutakozzam. Munteanu esendőrörmester vagyok.” Az örmester megrázta a feléje nyújtott finom kezét, amelynek gazdája így válaszolt: „Köszönöm esendőrörmester ar, én Miklós herceg vagyok.” A esendőrörmester a hidegtől és a meglepetéstől egyaránt dermedten állt meg helyén. Valóban Miklós herceg volt, aki külföldi utjáról tért vissza az országba.

HÁROM IGAZ SZÓ

TELUS ÓRA JO

Neamul!

Ez a címe a népszámlálási úrlap 17-ik rovatának. Ebbe a rovatba kell beleírni mindenkinek, hogy melyik nemzethez tartozónak vallja magát. Minden zsidó csak akkor mond igazat, ha zsidó nemzetiségűnek vallja magát. Ettől a vallomástól függ a zsidóság számarányának megállapítása és a zsidóság számarányától függnék a zsidó kisebbség kollektív jogai. A népszámlálási úrlap módot ad mindenkinek arra, hogy népi szolidaritását kifejezésre juttassa. A „Neamul” rovat kérdez és minden zsidó büszkén kell feleljen a kérdésre: EVREU!

„UNIVERSO“ Kozmetikai Szalón
 Cluj, Piata Unirii 13, I. em.
Modern szépség-ápolás, test-soványító, vílfany-massage, kopialás nélküli helyi fogyasztás Biztos siker! — Mérsékelt árak!
Elismert legjobb hatású arckrémek postai szétküldése

— **EGY SZERENCSES HALÁLRA-ITÉLT.** Reválban, Eszt ország fővárosában az esküszék rövid idővel ez előtt halálra ítelt egy Sergiu Vasilenko nevű fiatalembert, rablógyilkosság miatt. Az eszt törvényszék értelmében a halálraítéltnék jobában áll kiválasztani azt a halálnemet, amellyel meg kell halnia. Vasilenko az agyonlövés, vagy felakasztás helyett egy harmadik halálnemet választott: a mérget. Az eszt hatóságok kénytelenek voltak figyelembe venni a gyilkos kívánságát és az orvosok olyan hatalmas adag mérget itattak meg vele, amelynek végzetesnek kellett volna lennie. Vasilenko ki is itta a mérgeggel telt kupát, robusztos szervezet azonban ellenállt a pusztító mérgetnek, súlyos beteg lett, de ma már túl van minden veszélyen. Miután az eszt törvények szerint a halálbüntetést nem lehet kétszer végrehajtani, a reváli hatóságok nem tudják, mihez kezdjenek a gyilkossal, aki túlélte saját halálos ítéletének végrehajtását.

— **KRISHNAMURTI AZ ÉLETRŐL ÉS AZ IGAZSÁGRÓL.** Bukarestből jelentik: Krishnamurti, az ismert indiai teozófus hétfőn este előadást tartott az Atheneumban, amelynek során kifejtette az igazságról vallott filozófiáját. Az igazságot — mondotta Krishnamurti — nem szűkítik országhatárok és nem is függ az emberek látszólag jogos felfogásától. Az igazság végtelen és állandó, épp úgy, mint ahogy a szellem léte örök s mint ilyen határtalan. Az igazság a mi létünk számára a szellem kulminációs pontját képezi, a szeretet és a tiszta ráció elérését, amelyek elkerülhetetlenül a boldogság magasabb életformáihoz vezetnek. Az ember fizikai fejlődésében megismeri a szenvedést, amelyet csak az efemer vígasztalás enyhít. A vígasztalást ilyenképpen a meg nem valósított törekvések fegyverének tekintik. Az illúzió gyökereitől és az elkülönült élet tisztátalanságaitól megszabadított igazság a gondolkodás nyugodtságában és az érzések tisztaságában nyilvánul meg bennünk. Az embernek azonban meg kell teremtenie az egyensúlyt saját lelkiismerete és a világegyetem komplex érzései között. Ebben áll a boldogság és az igazság értelme. A lényünkben élne kell az egész emberiségnek, vissza kell tükröződnie a humanitás spontán eszméinek. Csakis így érhetjük el a legmagasabb igazságot. A reális életet az igazság képezi; a hitnek, vallásoknak, vagy dogmáknak semmi kapcsolatuk nincs ezzel a reális élettel.

— **Schakirov Sebestyén képkiallítása.** Az Oroszországból Erdélybe elszármazott kiváló festőművész: Schakirov Sebestyén új tálata nyitott meg a kolozsvári vármegyeház tanástermében. Ezuttal főleg figurális kompozíciókat állított ki, melyeknek sötét, misztikus tónusa első látásra lekötí és lyrail hangulatba ringatja a szemlélőt. Erő és eredetiség nyilvánul meg ezeken a képeken, egy magát mélyen és lelkiismeretesen kutató művész nyugtalausa. Hit és transzcendentizmussal, friss realitással és valóság-szeretetet harcot egymással minden képén, míg végül a hare harmónikus formákban és színekben olvad fel. Különösen megragadó „Sztrájkoló” című képe, melynek sötét tónusa és háttere csak elmélyíti a képen megnyilvánuló, fojtott emberi szenvedélyeket. Érdekes képe a „Muzsik-család” című, melyen a naturalizmus színesen egyenlítődik ki a festő élményektől friss vízió jával. Tájékeim az impresszionista iskola tradíciói, még pedig igen előnyösen és változatosan. A tálrat egész napot át nyitva van és díjtalanul megtekinthető.

— **Halálra ítélték a gyilkos magán-tisztviselőt, aki azzal védekezett, hogy csak szánalomból ölte meg feleségét.** Párizsból jelentik: A Seine-departement esküdszéke halálra ítélte az elmúlt év egyik legszörnyűbb gyilkosságának tettesét, Borne magán-tisztviselőt, aki ez év márciusában feleségét és gyermekét kegyetlenül meggyilkolta. A gyilkos azzal védekezett, hogy felesége gyógyíthatatlan beteg volt és térdén állva könyörgött, hogy ölje meg és szabadítsa meg kínjaitól. Ezt az állítását azonban az asszony rokonának vallomásai megeafolták. Borne közönséges naplopó volt, kártárs és iszákos fráter és a felesége állandóan azzal fenyegette, hogy elhagyja őt. E fenyegetés miatt követte el bosszúból tettét és legteljesebb hidegvérrel előbb az asszonyt ölte meg, azután a nyugodtan alvó fiút, majd a holt gyermekét anyja karjai közé tette. A tett elkövetése után elmenekült és csak öt nap múlva, lerongyolódva és kiéhezve jelentkezett a rendőrségen.

Törkölypálinka kazán!

szesz
finomított desztilláló rektifikáló készülő ékek

felülmúlhatatlan tökéletességben Átalakítása meglévő telepeknek **Készülékek a kémiai, élelmi-szer, textil és egészségügyi ipar részére.**
 Vas-és rézt artályok, Vacuum-gőzkazánok
 Gép- és készüléképítő vállalat
 Fabrica de masini si aparate
 Tulajdonos - Ing.
PAUL BUDICH
 Bukarest, 6. Sos. Vilor, No. 33.
 Telefon 341-32

— **Bóra dühöng az Adrián.** Rómából jelentik: Az Adrián napok óta erős bóra dühöng. A hajózást a legminimálisabb keretek közé szorították.

— **Kitüntettek egy francia zászlóalj.** Párizsból jelentik: A francia minisztertanács a lyoni pionirzászlóaljra a földesuszamlás alkalmával teljesített önfeláldozó mentési munkálatait a becsületrenddel tüntette ki.

— **Mind szélesebb méreteket ölt a fehérorosz parasztlázadás.** Londonból jelentik: Varsóba az orosz határvidekről érkező jelentések szerint a fehérorosz parasztlázadás méretei mind szélesebb méreteket ölt, noha a szovjet nagy eréllyel igyekeznek a mozgalmat lefértetni. A lázadásban résztvevők kiszolgáltatónak nagy pénzjutalmakat ígérnek a hatóságok, ennek ellenére a falvak lakossága titokban élelmezzi és rejtegeti a guerrillaharcot folytató zendülők szabadcsapatát. A lázadók több kollektív farmot felgyújtottak.

— **Egy újabb háborus filmet is a betiltás veszélye fenyeget Berlinben.** Berlinből jelentik: A „Nyugaton a helyzet változatlan” után most egy újabb háborus filmet fenyeget a betiltás veszélye. A berlini filmcenzúra hivatal kedden délelőtt megtekintette az „1914” című filmet, amely a háboru okait és a háborus bűnösség kérdését tárgyalja. A film cenzúra hivatal tagjai kívül a külügyminisztérium szakértői is résztvettek a bemutatón. A cenzúra hivatal valószínűleg a napokban hozza meg döntését.

Meisseni porcellánt
 és minden luxus tárgyat nagyon olcsón árúsít
LEPAGE, CLUJ

Látogassa meg a

GRACIA

Kozmetikai Intézetét Orvosi vezetés, Diathermia, Quarz, Ingven szaktanács, Hölgy fodrászat, manicure Szokásos fodrászati árak. Estélyi és menyasszonyi kikészítés.

P-ța M. Viteazul 40 Babos palota

tében ékbolt-ndéket

katai előtt

st egy járhatok-
 gban az ucaán,
 ut más gyermek
 sége hamarosan
 den Victoriói úz-
 atói vannak, oda-
 ratok elé és a ki-
 mint gyermekét
 részesítették. A
 z a legújabb gosz
 m növelte azt a
 zkodást, amellyel
 ülveszi.

negbizható
R szűkségletét be-
 szerezni, írjon
 ajánlatot
IN orth. kóser
 ól Oradea, Saguna 6,
 1912
 ton saját bódában.

knak ujévrel!

v. írta egy székelv

l-re

tpapir

Lei

vagy előrefizetve
 en küldi

Cluj-Kvár

UJ KELETBEN

Vigyázz!
mert nem minden lémtisztító
Sidel

— Elrontott gyomor, bélzavarok, emélgés, kellemetlen szájiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Haggibbor teacst december 25-én, csütörtökön délután 6-tól éjfélig. A tea haziaszonyai és házikasszonyai: Berger Árpádné, dr. Brunner Sándorné, dr. Fenichel Józsefné, dr. Gál Sándorné, Gutfried Adolfné, Bernáth Gabi, Boschán Bözsi, Farkas Nuszi, Fischer Margit, Hévízi Piri, Leb Baba, Radó Zsuzsi, Rimóczy Mária, Rózsa Edith, Schwartz Irén.

— Kétszáz hindu nacionalista atakot intézett egy rendőrállomás ellen. Londonból jelentik: Rangoonban kétszáz hindu nacionalista atakot intézett egy rendőrállomás ellen. Kézigránátjaik szilánkjaitól két rendőr életveszélyes sebeket kapott s később kórházba szállítás közben kiszervezett. A rendőrelgénység sortűzzel arasztotta el a tömeget, mire a terrroesapat szétfutott. A sortűznek nyole halottja volt.

— Cholnoky Jenő: Afrika. Legkiválóbb földrajztudósnk Afrikáról írt két-kötetes munkája nemcsak a magyar nyelvű földrajztudósnk Afrikáról írt két-három egyúttal elsőrangú irodalmi esemény is. Cholnoky Jenő nemcsak tudós, hanem egyúttal kiváló író is, aki szuggesztív előadásban, színesen, elevenen és valami filozófusi fölényvel és derűs humorral festi ennek az egzotikus világ résznek életét és természetét szépségeit. Cholnoky Jenő kiváló írói tulajdonságai ott mutatkoznak meg, mikor a legszárkább geológiai és természettudományi ismereteket is oly vonzó előadásban találja fel, hogy szinte úgy érezzük, hogy nem is tudományos könyvet, hanem valami izgalmas utalirást olvasunk. Bár a könyv a tudományok Afrikára vonatkozó legújabb eredményeit közli mindenütt, elsősorban még sem a tudós embereknek szól, hanem a nagyközönségnek, amelyet az ismeretlen világok, egzotikus földrészek által- és növényvilága, természeti szépségei és különlegességei és a fekete emberek lelki élete különösen érdekelnek. Ezt az érdeklődést bőven kielégíti Cholnoky vonzó és érdekes könyve, amely sohasem terheli az olvasót, hanem mindenütt igyekszik kedvére járni, mindenben meglátja az érdekeset, a jellemzőt és ezt paratlan írói művészettel vonzóan tudja előadni. Az arányozott vázsonkötésben forgalomba kerülő kötet a Franklin Társulat kiadásában, a Magyar Földrajzi Társaság Könyvtárának sorozatában jelent meg, ennek a sorozatnak közismert nyomdai kiállításában.

— Jól sikerült a medgyesi Sómér estély. A medgyesi zsidó eserkészecsapat e hó 21-én a Gewerbeverein nagytermében jól sikerült táncal egybekötött műsoros ünnepély rendezett. A műsor nagy szerűen igazolta ennek az ifjúsági szervezetnek felkészültségét. A műsört Farkas Perec parancsnok nyitotta meg magas szárnyalású beszéd formájában. Utána Engel Jeremiás a Nemzeti Szövetség kiküldöttje egy igen értékes előadása és egyúttal propaganda beszéde nyerte el a zsufolóság megtelt terem zsidó közönségének tetszését. A pluga Juda-Makkabi zenés botgyakorlati és különösen a művésziesen rögtönzött Mogen Dávid direkt tomboló hatást váltott ki, melynek rendezését Fuchs Antal örs vezető tartotta kezében. Kohn Jichak aktuális strófái a közönséget frappirozta. A sómérénekkar is Farkas Perec vezetése alatt kitűnően szerepelt. „Braun ki lesz csapva” egyfelvonásos vigjáték is nagyon jól sikerült, ugyszintén a kétfelvonásos chaluckép. Végül meg kell emlíkeznünk a kitűnően rendezett táborfüzi jelenetről, mely Medgyes zsidó körében felejthetetlen emléke marad. Farkas Perec konferansziéje szórakoztatta a közönséget. A műsor után tánc következett, ahol a szépségversenyen Blau Ilonka nyerte az első díjat, Grosz Szerén a másodikikat, míg Grünwald Manó a harmadik díjat.

A kormány jelentést kér a bankoktól a mezőgazdasági tartozásokról

Bucuresti-Bukarest, december 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány teljes apparátussal folytatja a mezőgazdasági hitelintézet felállításának előmunkálatait. A földművelésügyi minisztérium most az ország összes bankjainak leiratot küldött, amelyben kérte, hogy a bankok tegyenek jelentést a földművelésügyi minisztériumnak az összes kölcsönökről, amelyeket

mezőgazdasági munkálatokra a parasztnak folyosítottak. A földművelésügyi minisztériumnak ez a körlevele azt a célt szolgálja, hogy összeírják teljes pontossággal az összes mezőgazdasági tartozásokat, hogy a mezőgazdasági hitelintézet felállítására alkalmával ezek az adatok már a kormány rendelkezésére álljanak.

— Meghosszabbították a vasúti szabadjegyeket. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága körrendelettel küldött szét, mely szerint az összes útságiú szabadjegyeket, a Mihai Viteazul rend jegyeit, valamint a hadiúzóvegyek és hadiárva vasúti szabadjegyeit január 15-ig meghosszabbítja.

— Szinájába utazott a király. Bukarestből jelentik: A király ma reggel elhagyta Bukarestet és Szinájába utazott. A délután folyamán ugyancsak Szinájába utaznak Maria királyné, Mihai vajda, Elizabeta görög exkirályné és Heana hercegnő. A királyi család Szinájában tölti a karácsonyi ünnepeket.

— Az indiai alkotmányozó konferencia felfüggesztette tanácskozásait. Londonból jelentik: Macdonald az ünnepekre nem utazik Skóciába, Lossiemouthba, hanem Cheqersben marad. Az indiai alkotmányozó konferencia is felfüggesztette üléseit és a delegatusok egy része elutazott Párizsba. Cáfolják azt a hírt, hogy a mohamedánok és hinduk közötti egyenlenségek miatt a tárgyalások sikere veszélyeztetve lenne.

— Enyhülő idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint esapadéokra és enyhülésre hajlamos időjárás várható. A hőmérséklet Budapesten ma délben 4 fok Celsius volt.

— A Zsidó Kórház végrehajtóbizottsága jegyzőkönyvben örökölte meg dr. Eisler Mátyás emléket. A zsidó kórház végrehajtóbizottsága vasárnapi ülésén dr. Eisler Mátyást, az elhalálozott tudós kolozsvári főorvost méltatta. Dr. Sebastyén József tartott beszédet az elhunyt érdemeiről. A kórház vezetősége dr. Eisler Mátyás halálát mély megdöbbenéssel és megilletődéssel fogadta és elvesztését nagy fájdalommal veszi tudomásul. A kórházegylet érdekében mint a vezetőség egyik tagja sokat eszelekedett, ügyei iránt mindig a legnagyobb szeretettel viselkedett. A végrehajtóbizottság elrendelte, hogy dr. Sebastyén József beszédét jegyzőkönyvbe veszi fel és a jegyzőkönyvi kivonatot a családnak elküldi.

BACH, CHOPIN, HAYDN, BEETHOVEN, MOZART, SCHUMANN, SCHUBERT

LEGSZEBB MŰVEI, SZEP KIÁLLITÁSBAN, FEHÉR PAPIRON
NYOLC NAGY ALBUM DISZVÁZSONKÖTÉSBE

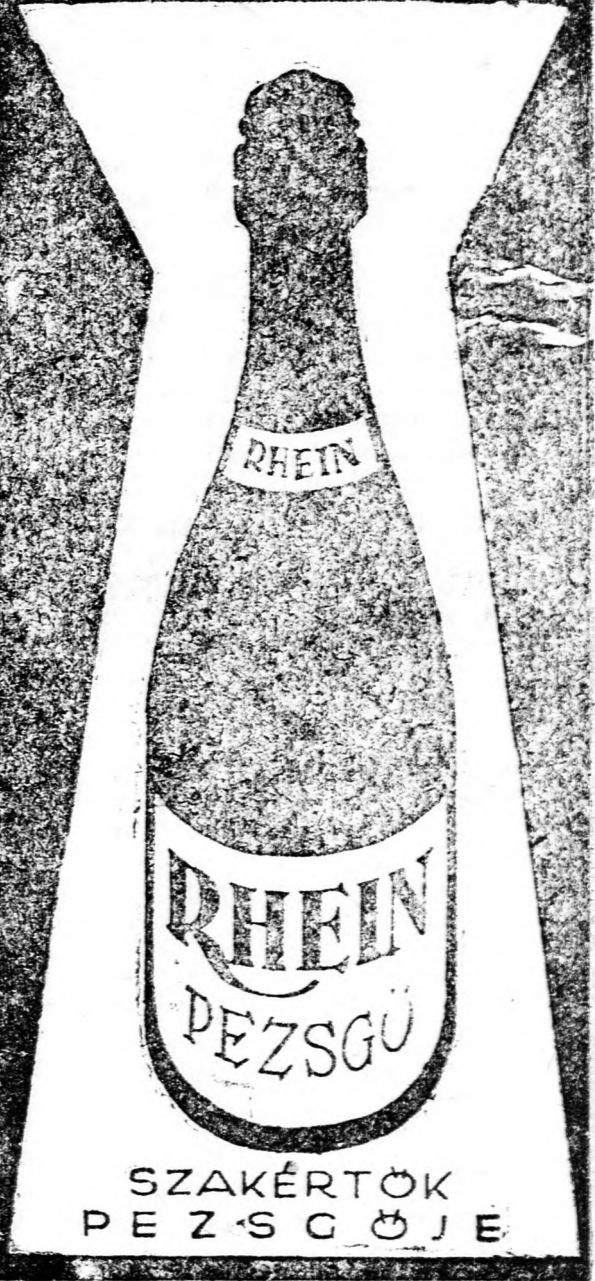
Kötetje 500 lei havi 100 lei részletre

- 1. BACH: Chromatische Phantasie und Fuge D moll Italianische Konzert F-dur — Angol és francia suitek — Preludiumok és fugák kb. 40 zongoradarab a legemesebb, legjobbak Bach kompozícióiból.
- 2. BEETHOVEN: Sonate 8 C-moll, Op. 13. (Pathétique) „14 Cis” Op. 27. Nr. 2. (Mondscheinsonate) „15 D-dur, Op. 28. (Pastoralsonate) „21 C-dur, Op. 53. (Waldsteinsonate) „23 F-moll, Op. 57. (Appassionata) Rondo a capriccio G-dur, Op. 129. (Die Wut über den verlorenen Groschen) még 13 szonáta és 8 más leghíresebb zongoradarab.
- 3. CHOPIN: Valse brillante As-dur, Op. 34. Nr. 1. Valse Des-dur Op. 64. Nr. 1. (Minutenwalzer) Grande Valse As-dur Op. 42. Polonaises. Op. 26. Nr. 1. Cis-moll. Op. 40. Nr. 1. A-dur Op. 40. Nr. 2. C-moll. Op. 53. As-dur. Ballades. Op. 47. As-dur. Op. 23. G-moll. Berceuse. Op. 57. Des-dur. és 30 legerősebb walter, mazurka, preludium, impromptus, etud, ballada.
- 4. MOZART: 15 legerősebb zongora szonáta s még 12 zongoradarab a leghíresebbekből.

- 5. HÄNDEL-HAYDN: Leghíresebb 30 zongoradarabja.
- 6. SCHUBERT: Fantasie C-dur Op. 15. (Wanderer-Phant.) Quatre Impromptus Op. 90. Nr. 1. C-moll. — Nr. 2. Es-dur. Nr. 3. G-dur. — Nr. 4. As-dur. Moments musicaux Op. 94. Nr. 1. C-dur. — Nr. 2. As-dur. Nr. 3. F-moll. — Nr. 4. Cis-moll. Nr. 6. As-dur. Scherzo B-dur. Még 7 szonáta és 10 zongoradarab.
- 7. SCHUMANN: Kinderszenen Op. 15. Arabeske Op. 18. Waldszenen Op. 82. Nachtstücke Op. 23. Nr. 1. C-dur, Nr. 2. Carnaval Op. 9. [F-dur, Nr. 4. F-dur. Faschingsschwank aus Wien Op. 26. Allegro, Intermezzo. Még 12 a legerősebb zongoradarabokból.
- 8. MENDELSSOHN-WEBER: Lieder ohne Worte Rondo capriccioso Op. 14. E-dur—E-moll Phantasie Op. 28. Fis-moll. Perpetuum mobile aus Sonate 1. Op. 24. C-dur Rondo brillant, Op. 62. Es-dur. Invitation à la Valse Op. 65. Des-dur. (Aufforderung zum Tanz) és még 25 válogatott zongoradarab a két szerző leghíresebb műveiből.

Ezt a szelvényt azonnal töltsd ki, vágja ki és levelezőlapra ragasztva vagy borítékban küldje be T. LEPAGE könyvkereskedés Cluj-Kolozsvár Megrendelem a „Klasszikus Zene-Albumok” sorozatából a számu köteteket diszkötésben, utánvét 20 százalék a maradvány 100 lejes havi részletre. Név Cim

— A kolozsvári Sfatul Negustoresc karácsony másodnapján tartja szervező gyűlést. A Sfatul Negustoresc, mely tagjait körlevél útján értesítette hogy vasárnap délelőtt szervező gyűlést tart, most annak közlésére kér fel, hogy a szervező gyűlést nem vasárnap, hanem pénteken, karácsony másodnapján tartja meg, d. e. II órakor a Sfatul Negustoresc helyiségében. Az idő rövidsége miatt a Sfatul nem tudja tagjait a gyűlés dátumáról értesíteni és így ezúton kéri az érdekelteket, hogy a gyűlésen megjelenjenek.

DREISER: AMERIKAI TRAGEDIA

3 kötet diszvázonkötésben havi 90 lej részletfizetésre

H. G. WELLS véleménye: Theodore Dreiser a szó legtejsesebb értelmében lángész. „AMERIKAI TRAGEDIA” című munkája szavazó legnagyobb regénye. Ezt a szelvényt vágja le, töltsd ki és küldje be

T. LEPAGE könyvkereskedés Cluj

Megrendelem Dreiser: Amerikai Tragedia 3 kötet diszvázonkötésben 1000 lejemelyből a szállítás alkalmával utánvétet Lej — minden következő hó 1-én Lej — részlet fizetés. Több részlet be nem tartása esetén az egész vételár esedékes. A vételár lefizetéséig a könyvek az Önök tulajdonát képezik. Kelt: — — — — — Név Fogl. és cím

— Január 15-én met óriásrepülőgépet Friedrichshafenből nter-Művek igazgató szerint a Do. X., Lisszabonban veszt megkísérli az Atlánt. A repülőgép tása után az óriásstartképes állapotba 15-én megtörténik felé.

— Egy fiatal dómokfutása Kopenhágából jelentik: A fiatal dán asszony miatt már egy izl volt, szörnyű vérhatalmas kenyérvágta a nővére hant az uccára a vágta egy kis gyűcsak egy járókelő abban, hogy a gyűlje. Ezt a férfit megsebesítette, aki az előbbi segí ujját levágta, azu hogy utól sem tud keresés ellenére nap a nyomára.

— Szabadlábú detektiv támadója temberében történt aradi államrendőrga Demeter iparomajd egy késsel detektivt anakidejpotban szállítottá selő iparost pedig azóta vizsgálati detektiv néhány gyűgyult. A vizsg Varga Demeter hadlábú helyezése be a vizsgálóbírói kérelemnek és a lálára helyezte, an ügyészéget.

— Hazaárulási mából jelentik: H mai rendkivüli Bossi olasz író ó vádlott ellen a háirat a vádlottak hogy a jelenlegi ják borítani, repkat szórtak le, a fasiszta elemek hogy a „Nemzetgét” alapítsák fasiszta milícia és a Vatikánt az az olasz kormány Bossi özvegyénél azt az írógépet, készülték. A éves amerikai sz tak között három író van.

— Egy ottfelte a rendőrséget reinek nyomára. Szenzációs fogás radó éjszaka a berlini alvilág rállya került ren hónapok óta kövasárnapra viriburban „dolgoztani legnagyobb nyét és 35.000 rmányoltak. Wütót bérlettek és Lipesében egytak át s keddre dultak Berlin érthetetlen ügtete a würtzburfőját, amelyet berlini vendégl Az öngyújtón rdeglő neve s ez rendőrség me személyazonossórákban rádió küldtek szét az a potsdami renvél alapján sikórákban elfognburgi 35.000 má márkát megtal

Szfatul Negustorese
pán tartja szerve-
Szfatul Negustorese,
el útján értesítette
előtt szervező gyű-
közlésére kér fel,
nyúlást nem vasár-
on, karácsony má-
reg, d. e. 11 órakor
ese helyiségében.
miatt a Szfatul nem
lés dátumáról érte-
kéri az érdekelte-
en megjelenjenek.

— Január 15-én mégis startol a német óriásrepülőgép Newyork felé. Friedrichshafenből jelentik: A Dornier-Művek igazgatóságának közlése szerint a Do. X., amely hetek óta Liissabonban vesztegel, mégis csak megkísérli az Atlanti óceán átrepülését. A repülőgép sérüléseinek kijavítása után az óriási hidropánt ismét startképes állapotba helyezik s január 15-én megtörténik a start Newyork felé.

— Egy fiatal dán asszony szörnyű ámokfutása Kopenhága-uccán. Kopenhágából jelentik: Egy Jannings nevű fiatal dán asszony, aki idegbetegsége miatt már egy ízben gyógyintézetben volt, szörnyű vérgézt követett el. Hirtelen kitört örültségi rohamában hatalmas kenyérvágó késsel először elvágta a nővére nyakát, aztán kirohant az uccára a késsel a kezében, levágta egy kis gyermeknek a fülét és csak egy járókelő akadályozta meg abban, hogy a gyermekeket meg ne ölje. Ezt a férfit több kézzsurással megsebesítette, egy másik férfinak, aki az előbbi segítségére sietett, négy ujját levágta, azután elrohant, úgy, hogy utól sem tudták érni, sőt szorgos keresés ellenére sem találtak egész nap a nyomára.

— Szabadlára helyezték az aradi detektív támadóját. Még ez év szeptemberében történt, hogy Barbulescu aradi államrendőrségi detektívét Varga Demeter iparoslegény megtámadta, majd megkísérelte a kórházba, a detektívét anakidején eszméletlen állapotban szállították a kórházba, a későbbi iparost pedig letartóztatták, aki azóta vizsgálati fogságban ül. A detektív néhány heti kezelés után felgyógyult. A vizsgálati fogságban lévő Varga Demeter tegnap délelőtt szabadlára helyezési kérelmet nyújtott be a vizsgálobíróhoz, aki helyt adott a kérelemnek és a későbbi iparost szabadlára helyezte, amelyről értesítette az ügyészséget.

— Hazaárulási per Rómában. Rómából jelentik: Hétfőn kezdődik a római rendkívüli törvényszék előtt de Bossi olasz író özvegye és más nyolc vádlott ellen a hazaárulási per. A vád irat a vádlottaknak azt rója terhére, hogy a jelenlegi államrendet fel akarják borítani, repülőgépekről röpiratokat szórak le, amelyekben az antifasiszta elemeket arra hívták fel, hogy a „Nemzeti szabadság szövetség” alapítsák meg, a hadsereget a fasiszta milícia ellen akarták lázítani és a Vatikánt akarták rábírní, hogy az olasz kormány ellen lépjen fel. De Bossi özvegyének lakásán megtalálták azt az írógépet, melyen a rópecédulák készültek. A fővádlott hatvanöt éves amerikai származású és a vádlottak között három tanító és két újságíró van.

— Egy ottfelejtett öngyújtó vezet-e a rendőrséget a német alvilág vezetőinek nyomára. Berlinből jelentik: Szenciációs fogást csinált a keddre virradó éjszaka a potsdami rendőrség. A berlini alvilág két hírhedt betörőkirálya került rendőrkézre, akiket már hónapok óta köröztek. A két betörő a vasárnapra virradó éjszaka Würzburgban „dolgozott”, ahol feltörték az ottani legnagyobb áruház pénzszekrényét és 35.000 márka készpénzt zsákmányoltak. Würzburgban azután autót béreltek és ezzel Lipésbe mentek. Lipésben egy másik autóra szállították át s keddre virradó éjszaka elindultak Berlin felé. Az egyik betörő érthetetlen ügyetlenségéből ott felejtette a würzburgi áruházban öngyújtóját, amelyet annakidején az egyik berlini vendéglőstől kapott ajándékba. Az öngyújtó rajta volt a berlini vendéglő neve s ezen az alapon a berlini rendőrség megállapította a tettesek személyazonosságát. A késő éjszakai órákban rádió útján közözlőlevelet küldtek szét az egész birodalomban s a potsdami rendőrségnek a közözlőlevél alapján sikerült is a kora hajnali órákban elfognia a betörőket. A würzburgi 35.000 márka nagyrészét, 32.000 márkát megtalálták náluk.

Óriási botrányok közben a városházi örség vezetett ki Drezdában egy kommunista képviselőt — a Remarque-film miatt

Drezda, december 24. A városi képviselőtestület tegnapi ülésén annak a néppárti indítványnak a tárgyalása során, amely a Remarque-film ügyével kapcsolatban azt kívánta, hogy a városi hivatalos intézmények mellőzzék a Berliner Tageblatt-ot, viharos vita keletkezett. Kommunista részről sértésekkel és szidalmakkal illették a régi hadsereget. Végül is Werner kommunista városi képviselőt háromszori rendreutasítás után a teremből

kiutasították. Ezt az intézkedést 37 szavazattal 32 ellenében jóváhagyták. Minthogy Werner ennek ellenére vonakodott elhagyni a termet és továbbra is szitkokat szórt az elnökre, az egyenruhás városházi örségnek kellett őt kivezetnie, miközben az örség és a kommunisták között kéztusa fejlődött ki. A rend helyreállítása után rövid napirendi vita következett, majd a néppárti indítványt elvetették.

— Al Capone bátyját háromévi fegyházra ítélte a csikágói törvényszék. Csikágóból jelentik: A csikágói törvényszék Ralp Caponet, Al Capone bátyját és két társát, Nittit és Guzzicot adóeltitkolásért egyenként három-háromévi fegyházra ítélte. Ralp Capone jövedelme az elmúlt öt év alatt körülbelül két millió dollárra rugott.

— Házasság. Florenthal Hedda és Izrael Dezső Clujon, a Poale Cedek udvarán f. hó 28-án d. u. 2 órakor tartják egybekelési ünnepélyüket, melyre rokonait, ismerőseiket és barátait szívesen látják. (Minden külön értesítés helyett.)

Négymillió a németországi munkanélküliek száma. Berlinből jelentik: A karácsonyi ünnepekre távozó birodalmi miniszterek az év utolsó napjára visszatérnek Berlinbe, ahol újévkort tisztelgenek Hindenburg elnökkel. Brüning és több miniszter január első napjaiba egy heti tartózkodásra Sziléziába utazik. Az únepekre eltávozó Brüning kancellár tisztelet helyettesként távolléte alatt Groener birodalmi hadügyminiszter látja el. Ezzel egyidejűleg jelentik, hogy a német munkanélküliek száma meghaladja a 3 millió 950 ezret.

— A cluji pénztételek értesítik t. ügyfeleiket, hogy pénztáraituk december 31-én, Szilveszter napján zárva tartják.

— Eljegyzés. Freundlich Olgát (Gherla) eljegyezte Friedmann József (Bistrita). Minden külön értesítés helyett.

— Kik kapják az idei Baumgarten-díjat. Budapestről jelentik: Irodalmi körökben sokat beszélnek most a Baumgarten-díjról, amely nemsokára kiosztásra kerül. A jövő évi megjutalmazottak névsorát most állítják össze. A Baumgarten-díj kuratóriuma, kiszivárgott hírek szerint, Szitnyai Zoltánt, Tersánszky Józsi Jenőt, Nagy Lajost és Németh Andort vették kombinációba az írói, esztétikus és kritikus ösztöndíjakra. A Baumgarten-díj alapítói levelében nincs előírva az, hogy a Baumgarten-díjat csak szegénysorsu magyar író kaphatja, így hát tavaly, mikor jól szituált írók, kritikusok, esztétikusok, művészek kapták a díjat, rendkívül nagy volt az elkeseredés az érdekeltek között. Az idén a Baumgarten-díj a tavalyi hibát akarja kiközösíteni, mikor a jutalmazottak közé olyanokat is felvett, akik nemcsak tehetségükönél fogva szolgáltak rá a jutalomra, hanem arra rá is vannak szorulva.

Csak a valódi
Pyramidon
tabletták

biztosítják a jó hatást.
Ügyeljünk az itt ábrázolt eredeti csomagolásra, mely utánzásoktól és hamisítványoktól megóv!

Uj! Megnyilt Uj HOTEL-NORD szálloda

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 169 (az északi pályaudvar mellett)

Teljesen új épület modern confort, hideg és meleg víz, fürdőszoba, központi fűtés, lift. — Telefon 332-84. — Nagyon mérsékelt árak. — Utazók árkedvezményben részesülnek

Apró hirdetések

Legprecízebb ajurozás, csipkebevarrás és géphimzést a legjutányosabbban vállal Előnyomda, Malom ucca 8.

Szőrme bundákat 3500 és szőrme galek 350 lejtől kaphatók, V. Jánky, Tér 22. Udvar.

ÉRTEŚITÉS

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Esténként állandó kiállítás. Somlyai aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Ezüstöt legmagasabb napiáron vesz „TACAMUL” ezüstáruháza, Kornis ucca 6, Renner palota mellett.

Leszállított árban ajour és plissé! Ujdivatu géphimzések fehérműre is szépen készülnek a Himzészalóban, Kosuth Lajos ucca 4 emelet (volt Unió u. 15 szám).

Nincsen párja a „Mirjam” rasolnak, kapható Isáky fodrásznál Hosszu u. 1. Gomba száraz, vállogatva, postacsomagokban is szállítok kg-ként 100 lej. Nagyobb vételnél megállapodunk. Schwartz Mór, Borod, Jud. Bihar.

Minden ajándéknál nemesebb egy izléses kézimunka. Vásároljon Fisch Böske kézimunkaszalónjában, Malom ucca 16.

Kóser vegetárius étterem! Rendkívüli izletes ételek. Figyelmetes kiszolgálás. A vaj és tejneműek saját készítményeim. Schwartz Ignác, Cluj, Calea Regel, Ferdinand 10.

Ha valóban izléses szép művészi kézimunkát akar mérsékelt áron, úgy keresse fel az újonnan megnyilt Orgonaszalont, Regele Ferdinand 25. szám.

Lapadminisztrációs munkálatokban jártas román, magyar, német gépiró és levelező fiatal tisztviselőt keres helyben megjelenő országos szaklap kiadóhivatala. „Megbízható” jelű ajánlatokat Rudolf Mosse Cluj továbbítja.

Szőrme üzlet 40 éve fennálló kormányzószék helyén nagy és előkelő körrel, teljes felszereléssel és berendezéssel nyújt ajánlatokat „Fényes megélhetés” jellegre Rudolf Mosse, Cluj továbbítja.

30 éves nős vagyok. Keresek kisebb vagy nagyobb hitközség, előimádkozó titkári, esetleg inkasszó alkalmazást. Eddig hasonló alkalmazást töltöttem be. Ajánlatokat kérek. Klein Samu, Nasaud.

Társ kerestetik rentabilis üzlethez Megkeresések „Fa és építőanyag” jellegre Rudolf Mossehoz, Cluj.

Zongorát állandó bérletre keresünk. Telefon 7-75. Cluj.

Nagy karácsonyi vásár!

Szabó Jenő

Divatkülönlegességek Nagyaruházában
CLUJ :- Telefon 4-79

1 m batiszt L	23	1 m flanel pasz-tel színekben L	39
1 m opál fehér-neműre Lei	25	1 garn tura 6 szal-vétával Lei	188
1 m mosott vá-szon Lei	29	1 kis vég. ászon ágyneműnek	390
1 m fehérenmü-vászon Lei	33	1 m angol cord bársony Lei	65
1 m mintás mosó delain Lei	33	1 m mintás cord bár. ruhákra L	85
1 m Crepp Lei	35	1 m mintás ang. vá-szon minden szín.	98
1 m tennis flanel Lei	25	1 m. I-a férfi szövet öltönyre L	195
1 m cascha Lei	52	1 m mosó selyem ruhákra Lei	68

Maradékok feltűnő olcsó árakban!

1 m. I-a CREP DE CHIN minden színben Lei 225

Kérje teljesen ingyen az 1931. évi naptár és árjegyzék-könyvecskét!

BEER
RIKAI
EDIA

C. DUISBERG
Caroli 3

BER:
RIKAI
EDIA
szonkötés-
90 lej

nykereskedés
Cluj

HETI SPORTKRÓNIKA

Egy bécsi másodosztályú proficsapat, a Vorwaertz 0:6 huszonnégy éves kapusa Okrouhli hétfőn a klubhelyiségben öngyilkosságot követett el. A fiatal és sportkörükből igen szimpatikus kapus vasárnap még védte egyesülete kapuját bajnoki mérkőzésen és sem hozzátartozói sem klubtársai nem tudják okát adni öngyilkosságának.

A londoni rádió a jövőben minden szombaton közvetíteni fogja az Arsenal soron levő futballmérkőzésének második félidejét. Az Arsenal természetesen jól megfizetett magának a helyszíni közvetítést.

Orth tréneri működésének első éve nagy sikerrel végződött. Csapata megnyerte Chile országos bajnokságát, míg egy másik csapat a harmadik helyezést érte el. Ezzel az együttessel Orth csak mellékesen foglalkozik.

Oxford és Cambridge, a két nagy angol egyetemi város a sport minden ágában riválisa egymásnak. Az egyetemek hallgatói evezésben, futballban, rugbyban, hokeiban és boksolásban állandóan harcban állnak egymással és a múlt héten az egyetemek futócsapatai mérköztek meg tezenétkilométeres távon. A futóversenyt Oxford nyerte meg.

Newyorkban Spencer Leonard, a kétszáz méteres mellúszásban 2.44.8 másodperc idő alatt új világrekordot állított fel. A világrekordot ezen a távon a japán olimpiabajnok, Tsuruta tartotta.

Nurmi, a finnek esodafutója egy nyilatkozatában kijelentette, hogy a losangeleszi olimpiádon csak a tízezer méteres távon és a marathoni futásban fog indulni.

Madison Helén többszörös világbajnok uszónő professzionista let és a legújabb hírek szerint hétezeröttszáz dollár honorárium fejében varriétében fog fellépni.

Gerardin francia rövidtávú futó kérepcárbajnok bejelentette, hogy professzionista versenyző lesz.

Cambridge jég hockey csapata Bécsben vendégszerepelt, ahol 2:1 arányban vereséget szenvedett a Wiener Eislaufvereintől.

KÖZGAZDASÁG

Popovici pénzügyminiszter nem tett határozott ígéretet a szeszdó leszállítására a szeszszindikátus küldöttsége előtt

Eredménytelen intervenció a szeszdó hitelek leszállítása érdekében. Reorganizálják a szeszszindikátust

Bucuresti-Bukarest, december 24. A közelmúlt napokban zajlott le nagy érdeklődés mellett a Szeszszindikátus Rt. rendes évi közgyűlése. A közgyűlés elé nagy várakozással tekintett az egész ország közvéleménye, miután az illegális szesz elhatalmasodása miatt nemcsak a szindikátusban állott be bizonyos fokú bomlási folyamat, hanem az egész szesz-ipar a legsúlyosabb válságba jutott. Ebben a kérdésben a közgyűlés arra az álláspontra helyezkedett, hogy a feketeszesz letörése csak akkor remélhető, ha a kormány a szesz adóját a mostani 109 lejéről literenként 25 lejre csökkentti. A közgyűlés határozatáról a szeszgyárosok küldöttsége interviuált is Popovici pénzügyminiszternél ebben az irányban, de pozitív eredményt nem tudott elérni most sem. A mi-

niszter kijelentette, hogy a költségvetés megszavazása után sor kerül a szesz-rezsim revíziójára és ennek során tanulmányozni fogja a szeszdó leszállításának a lehetőségét is.

Hasonlóképpen nem járt konkrét eredménnyel a szesz-szindikátusnak egy másik intervenciója sem, amelyet a szeszdó-hitelek forszírozott behajtása ügyében indított meg. Mint ismeretes, a pénzügyminisztérium december elseje után nem volt hajlandó meghosszabbítani az egyes szeszgyárak által élvezett adóhiteleket és utasította a közegeit, hogy ezeket az összegeket a gyáraktól feltétlenül hajtassák be. Mindössze azt a könnyítést engedélyezte a minisztérium, hogy az elmaradt szeszdó-hátralékot ne kelljen egy összegben, hanem havi 20 százalékos részletekben is lehessen tör-

leszteni. Ez a kötelezettség azonban súlyos helyzetbe hozta különösen a legális szeszgyárakat, amelyek a termelés visszaesése miatt jelenleg alig keresnek valamit és ezért újabb haladékokat kértek a minisztériumtól. Popovici miniszter azonban csak annyit tudott a delegációnak mondani, hogy karácsony után tanulmányozni fogja a kérdést.

A szeszszindikátus közgyűlésén egyébként megválasztották az új igaz-

gató választmányt, amelyben 18 mezőgazdasági szeszgyár is helyet kapott. A szindikátus elnökét a pénzügyminisztérium fogja egy későbbi időpontban kinevezni és ugyanakkor kerül majd sor a szindikátus ügyvezetőségének megválasztására is. Ezel kapcsolatosan elhatározta a közgyűlés, hogy a szindikátus szervezetét reorganizálja és az adminisztrációs költségeket racionálisan csökkenteni fogja.

Tizenegy hónap alatt Amerikában 1.100 bank bukott meg

Newyork, december 24. Amerikai méretek...

Európában néhány nagyobb bank beadja a derekát és nyomában olyan pánik keletkezik, hogy megáll minden. A bankbukások hatását megérzi az ipar, megérzi a kereskedelm és megáll a gazdasági vérkeringés.

Amerikában a legújabb statisztika szerint ebben az évben 1100 bank bukott meg és a bankbukások sorozata nyilván még nem ért véget. Ennek ellenére az ipar termel, a kereskedelmet sem akadályozza tevékenységében az, hogy a bankok ellen run van.

A betétesek rohamától megkímélt amerikai bankok egy bizottság kiküldését kérik a kormánytól annak megállapítására, hogy mi volt a bankbukások okozója. Addig is, amíg ezt meg-

állapítják, a pénzügyminisztérium saját hatáskörében lép közbe, ott, ahol szükség mutatkozik. A pénzügyminisztérium tegnap például elrendelte a philadelphiai Bankers Trust Company központjának és 19 fiókjának ideiglenes bezárását, mert a pénzügyminisztérium megállapítása szerint a betétesek indokolatlanul rohantak meg a bankot és annak fiókjait.

a világmárka megóvja Önt a nemibetegségektől.

A legszebb karácsonyi ajándék egy valódi TELEFUNKEN rádiókészülék!

TELEFUNKEN

9 W

(minden a világítóhálózatból) és egy TELEFUNKEN-hangszóró

ARCOPHON 5

TELEFUNKEN

A legrégebbi tapasztalat — a legmodernebb szerkezet!

Színház

A Roman Op

Csütörtök, dec. 25. Juliska. (Hänsel) Péntek, 1930 dec. 26. divtrtiment, tá Meghívás a ke Szombat, dec. 27 (d Vasárnap, 1930 d Balet divertisn Stanciu; Meg (balett.)

Hétfő, dec. 29: Pill Szerda, dec. 31 (dél liska. (Hänsel)

A MAGYAR SZINHÁZ

A Magyar Színház figyelemmel gond ünnepi szórakozás pénteken is há tart a színház. A sok fényét az UK és revücsoport 11. Ez a híres együtt Kolozsvárra. Csüt 6 órakor, pénteken 7 órakor lesz színházi előadás. A játérenden a Leh fa, a Régi nyár és pénteken, pénteken társa, az Alvinci tavasz kerülnek csak két színházi után 6 órakor a L este 9 órakor ped A csütörtöki 3 órá és a szombat nagyon olesó mo meg a színház, a pénteki fél 6 órá mérsékelt helyára legszegényebb em tővé teszi a színház közönségét. A színház ünnepi előadásokr gyeket.

A MAGYAR SZINHÁZ

Csütörtök d. u. 3 nyárfa. (Ujdon orosz tánc- és esonyi, Beteg Ihász fellépés mozhelyarákk Csütörtök d. u. 6: rászky orosz és Kondor, To fellépésével. M Ssz. 107.

Csütörtök este 9:

rászky orosz fellépésével é Rendes helyára Péntek d. u. fél 3: dor, Beteg, To vel. Nagyon ol Ssz. 109.

Péntek d. u. fél 6:

Ujdonság, Kon Tompa, Ihász kelt helyarákk Péntek este: Els Nagy orosz k tegh, Nador, Rendes helyára Szombat d. u. 6: (Nagyon oles Ssz. 112.

Szombat este 9:

Vandor és Kon Tompa, Ihász helyarákkal. S Vasárnap d. u. fél (Kondor, Bete lépésével. Nag árákkal). Ssz. Vasárnap d. u. 6: ciókkal. Karácso Földényi, Ihás des helyarákkal Vasárnap este 9: lány. (Esti elő árákkal. Kon Tompa, Ihász

Vasárnap d. u. fél 6:

(Kondor, Bete lépésével. Nag árákkal). Ssz. Vasárnap d. u. 6: ciókkal. Karácso Földényi, Ihás des helyarákkal Vasárnap este 9: lány. (Esti elő árákkal. Kon Tompa, Ihász

Vasárnap este 9:

lány. (Esti elő árákkal. Kon Tompa, Ihász

A MAGYAR SZINHÁZ

Csütörtökön d. e. Lélekemelő epitanuságából 8 orosz Ukránsz

Színház-Mozi

A Roman Opera műsora

Csütörtök, dec. 25 (délután): Jancsi és Juliska. (Hänsel és Gretel.)
 Péntek, 1930 dec. 26: Seara Mare; Balet divertissement, táncolja Chiti Stanciu; Meghívás a keringőhöz (balett.)
 Szombat, dec. 27 (délután): Mártha.
 Vasárnap, 1930 dec. 28: Seara Mare; Balet divertissement, táncolja Chiti Stanciu; Meghívás a keringőhöz (balett.)
 Hétfő, dec. 29: Pillangókisasszony.
 Szerda, dec. 31 (délután): Jancsi és Juliska. (Hänsel és Gretel.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJANAK KOZLEMEI

A Magyar Színház ünnepei előadásai. A Magyar Színház az idén is különös figyelemmel gondoskodik a közönség ünnepi szórakozásáról, csütörtökön és pénteken is három-három előadást tart a színház. A karácsonyi előadások fényét az Ukránszky orosz tánc és revücsoport 11 tagja fogja emelni. Ez a híres együttes most jön először Kolozsvárra. Csütörtökön 5, 6 és 9 órakor, pénteken fél 3, fél 6 és 9 órakor lesz színházi előadás. A csütörtöki játékröviden a Lehullott a rezgő nyárfa, a Régi nyár és a Csodabár szerepelnek, pénteken pedig a Tommy és társa, az Alvinci huszárok és az Első tavasz kerülnek színre. Szombaton csak két színházi előadás lesz, délután 6 órakor a Légy jó mindhalálig, este 9 órakor pedig a Viktória megy. A csütörtöki 3 óras, a pénteki fél 3 óras és a szombati 6 óras előadásokat nagyon olcsó mozihelyárakkal tartja meg a színház, a csütörtöki 6 óras és a pénteki fél 6 óras előadásokat pedig mérsékelt helyárakkal. Így azután a legszegényebb ember számára is lehetővé teszi a színház az ünnepi szórakozást. A színház pénztára az összes ünnepi előadásokra árusítja már a jegyeket.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA

Csütörtök d. n. 3: Lehullott a rezgő nyárfa. (Ujdonság. Az Ukránszky orosz tánc- és revücsoport és Karácsonyi, Betegh, Nádor, Tompa, Ihász fellépésével. Nagyon olcsó mozihelyárakkal.) Ssz. 106.
 Csütörtök d. n. 6: Régi nyár. (Az Ukránszky orosz tánc- és revücsoport és Kondor, Tompa, Ihász, Réthely fellépésével. Mérsékelt helyárakkal.) Ssz. 107.
 Csütörtök este 9: Csodabár. (Az Ukránszky orosz tánc- és revücsoport fellépésével és új atrakciókkal.) Rendes helyárakkal. Ssz. 108.
 Péntek d. n. fél 3: Tommy és társa. (Kondor, Betegh, Tompa, Ihász fellépésével. Nagyon olcsó mozihelyárakkal.) Ssz. 109.
 Péntek d. n. fél 6: Alvinci huszárok. (Ujdonság, Kondor, Betegh, Nádor, Tompa, Ihász fellépésével. Mérsékelt helyárakkal.) Ssz. 110.
 Péntek este: Első tavasz. (Ujdonság. Nagy orosz kórus és Kondor, Betegh, Nádor, Ihász fellépésével.) Rendes helyárakkal. Ssz. 111.
 Szombat d. n. 6: Légy jó mindhalálig. (Nagyon olcsó mozihelyárakkal.) Ssz. 112.
 Szombat este 9: Viktória. (Nagy orosz kórus és Kondor, Betegh, Nádor, Tompa, Ihász fellépésével.) Rendes helyárakkal. Ssz. 113.
 Vasárnap d. n. fél 3: Huzd rá cigány. (Kondor, Betegh, Nádor, Ihász fellépésével. Nagyon olcsó mozihelyárakkal.) Ssz. 114.
 Vasárnap d. n. 6: Csodabár. (Új atrakciókkal. Karácsonyi, Betegh, Nádor, Földényi, Ihász fellépésével.) Rendes helyárakkal. Ssz. 115.
 Vasárnap este 9: Az utolsó Verebély lány. (Esti előadás mérsékelt helyárakkal. Kondor, Betegh, Nádor, Tompa, Ihász fellépésével.) Ssz. 116.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MÜSORA

Csütörtökön d. e. 11 órakor: Az orkán. Lélekemelő epizód a lengyelek vértanúságából 8 felvonásban és az orosz Ukránszky revü- és táncso-

„GALLIA“

FRANCIA-ROMAN SELYEMGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FIÓK: **CLUJ, Str. General Neculcea 2. (Renner palota)**

Minden
fajtában

SELYMEK

A legfinomabb
minőségben

természetes selyemből.

LYON- ÉS PÁRIZSI

központunk legújabb kreációi.

Crepe de chine-ek különböző minőségben

Crepe mongol

Voile georgette

Crepe satin

Mosóselymek

Csak modern selymek!

Kabátselymek, stb.

Párizsi központunk által gyártva és az egész világon elterjedve. — Selymeinket a lehető legfinomabb anyagból francia szakemberek készítik és minőségük megfelel a legfinomabb francia gyártmányoknak.

A legolcsóbb árak az országban!

pórt fellépte. Helyárak: 20 és 10 lej.
 Pénteken d. e. 11 órakor: Forradalmi nász. Dráma 8 felvonásban. A főszerepekben: Fritz Kortner, Gösta Eckmann és Karina Bell, valamint fellép az orosz Ukránszky revü- és táncsoport. Helyárak: 20 és 10 lej.
 Szombaton d. u. fél 3 és 4 órakor: A nagy ismeretlen. Bünyűgyi regény London ködös rejtelméből 9 felvonásban. A főszerepekben: Jack Trevor, André Lafayette és E. Reicher. Ugyszintén fellépte az orosz Ukránszky revü- és táncsoportnak. Helyárak: 20 és 10 lej.

RADIO MÜSOR

IDŐ: KÖZEP-EURÓPAI
 Csütörtök, december 25.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek, időjelzés. grammfón. 16: Zenekar. 17: Gyermekszínház. 18: Elbeszélések és versek. 19: Grammfón. 20: Szimfónikus hangy.
 Budapest. 8.30: Ujsághírek. 9: Református istentisztelet. 10: Énekes nagymise 11.30: Unitárius istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 2: Grammfónhangverseny. 3: A Rádióélet ifjúsági előadása. Ifj. Pentz Gáspár: Kerékpáron

hat országon át. 4: Az iskolán kívüli nép művelés rádióelőadása. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 6.20: Karácsonyi álom. Mesecoratórium. 9: Hangverseny. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Kis Lajos és cigány zenekarának hangversenye a Gellért-szállóból.
 Bécs. 17.30: Kamarazene. 22.40: Zenekar.
 Berlin. 19: Verdi: Aida c. operája.
 Lépese. 21.15: Dalok gíárral.
 Varsó, Poznan, Kattowitz. 20.30: Karácsonyest.
 Prága. 21.30: Grammfón.
 Osló. 20: Rádiózenekar. Bach, Handel, Grieg, Kienzl, Corelli műveiből. 21: Kamarazene.

Péntek, december 26.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek, időjelzés. 16: Zenekar. 17: Mesék. 17.15: Zenekar. 18: Felolvasás. 19: Grammfón. 20.30: Hírek. 20.45: Zenei szkecs. 21.10: Jazz.
 Budapest. 9: Ujsághírek. 10: Énekes nagymise. 11.15: Evangélikus istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 2: Grammfónhangverseny. 3.30: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 4: Manchen Mariska rádiós délutánja. Utána: Pontos időjelzés, idő-

járársjelentés. 5: Székely Mihály magyar nótákat énekel Rácz Béla és cigányzene karának kíséretével. 6.10: Góthné Kertész Ella és Góth Sándor előadói estje. 7.10: A Mándits szalózenekar hangversenye. 8.10: Operettelőadás a Studióból: Mézeskalács. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A Fejes szalózenekar hangversenye.
 Bécs. 19.40: Dalest. 21.25: Zenekar.

Szombat, december 27.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek, időjelzés, grammfón. 16: Zenekar. 17: Felolvasás. 17.15: Hírek, időjelzés. 17.30: Zenekar. 18: Szavaltat. 19: Grammfón. 20: Offenbach: Szép Heléna c. operája. Közben hírek.
 Budapest. 9.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Szalózenekari hangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 2.30: Hírek. 4: A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Lengyel-magyar történelmi kapcsolatok Szádeczky-Kardos Lajos előadása. 5.30: Eugen Stepat orosz balalajkenekarának hangversenye. 6.30: Az indiai szabadságmozgalom. 7: Mit üzen a rádió. 7.35: A rádió és zeneművészet. 8: A honvédegyalozred hangversenye. 9.10: Sándor Erzsébet és Székelyhidy Ferenc hangversenye. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Cigányzene.

ék egy
szülék!

EN

ból)
ngszóro

N 5

N

erkezet!

amelyben 18 mező-
r is helyet kapott.
ökét a pénzügyminis-
gy későbbi időpont-
nyanakkor kerül
kátus ügyvezetésé-
sára is. Ezel kap-
rozta a közgyűlés.
szervezetét reorga-
nizációs költsé-
esökkeneni fogja.

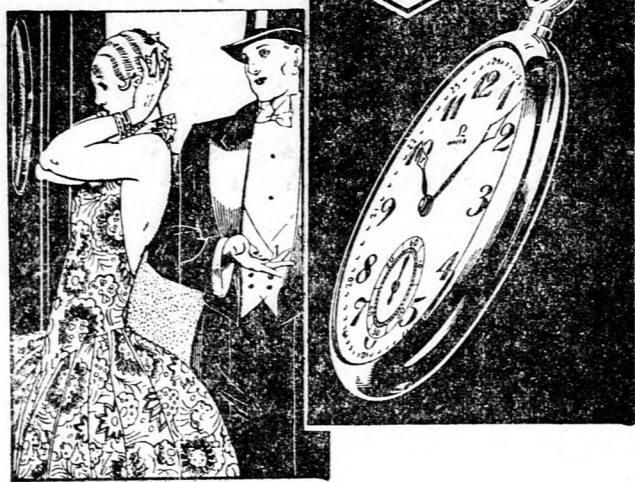
meriká-
meg

gyminisztérium sa-
p közbe, ott, ahol
A pénzügyminisz-
dál elrendelte a
rs Trust Company
lőkjának ideiglenes
nyüzgyminisztérium
t a betétesek indo-
meg a bankot és

a
világmárka
megóvja Önt
a nem-
betegségek-
től.

Csak 1300 lej

Egy precíz óra
mindenki részére!

A „40,6 mintájú„ Omega-óra
épp oly garantált mind a többi
luxusórák.

A jótállással alatt értjük, hogy a 175 alkatrészből álló «40,6 mintájú Omega óra» épp úgy mind a többi Omega szerkezeteknek az összeállítása — ezredmilliméterig pontosan felül van vizsgálva. — Ha egy Omega-órát vesz úgy nemcsak a szép kivitelű órát

kapja hanem egy előzőleg elsőrangú szakemberek által kipróbált szerkezetet is.

Kérje bemutatásra a legújabb «40,6 Omega-mintát». Az Omega-óra egyedülálló versenytárs nélküli minőség. Mással nem pótolható.

OMEGA

EGY ÉLETRE ELÉG

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság CLUJ, P. Unirii (Mátyás kir.-tér) 7.

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

FIÓKJAI: Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárados és Temesváron.

Saját tőkét 143 millió lei

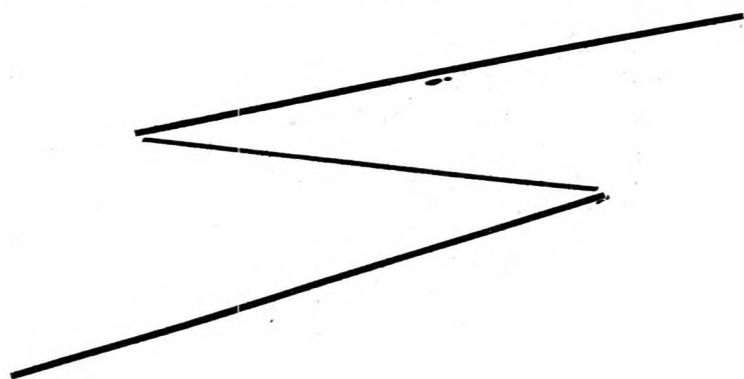
AFFILIÁLT INTÉZETEI: Torda-aranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Szt.-Kereszturon, Szászrégenvidéki Takarékpénztár Rt. Szászrégenben és Népbank Rt. Bánffyújváron, Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végezz!
Áruraktárai a vasút mellett.

Uzinele Electrice S. A.

in regie mixtă.

VILLANYFELSZERELÉSI OSZTÁLYA

Cluj, Str. Kogălniceanu (v. Farkas-u.) 4. Telefon 403 és 12 65

Legfinomabb likőrök,
Legkitünőbb uradalmi fajborok,
Dreher sörök, speciális rumok, stb.

Bognár és Szántó

Erdélyi Kereskedelmi R.-T.

TELEFONSZAM: 72-332.

Brázay Kálmán

Vegyészeti Gyár Romániai Gyártelepe

Brázay Sósborszesz, Mentholin, Brázol

Stengel-féle **Kol Jehuda**
HÉBER-ROÁN ABC kapható
Anton Rosenzweig Cluj
מפרים אונד טליסים גראסהאנדלונג
Héber könyvek
gyapju és selyemtalleszek
nagykereskedése. — Gyári árak!

— Hirdetéseket, előfizetéseket az Uj Kelet részére felvesz és reklamációkat elintéző: Blum Zsigmond Oradea, Strada Rimanóczy 4, I. emelet.

„EXPRESS“

ארטה כשר **libahuscsarnok**

Szállítok frissen olvasztott libazsírt 75 lejért, libabőrt 65 lejért kilogrammjáért, minden mennyiségben. Füstölt hus, stb.

FRIEDMANN M. cég Oradea

Piața Mihai Viteazul 11

A KÖNYVPIAC UJDONSÁGAI AL LANDOAN KAPHATOK AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYABAN.

V Á L L A L J A :

magas és alacsony feszültségű, világításra és motorerő előállításra szolgáló villamos berendezések elkészítését, mindenféle motorok, transzformátorok és villamos készülékek felszerelését és alapos javítását. — Villanylámpák, villamos berendezési tárgyak, stb. raktára

Kivánatra szakértőkkel készített terveket, ajánlatokat és költségjegyzékeket

XIII. EVF. •
Cluj—Kolo
december 25
5691 ÉV -

Az Uj Kelet az e
és banskai zsidó
napila
Clkkeink utánn
forrás megjelöl
Kéziratokat nem
megörzésükre n

A ZSIDÓ

Kivonat
Fischer J.
képriselőn
vita sorá
hatásu b
ismertető
násan
ságnak a
veléssel
álláspontj

A pénzügyminiszter az állami jövedelmek elcsúsztatását mutatja. A pénzügyminiszter a pénzügyi helyzetet vizsgálva a költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja. A pénzügyminiszter a pénzügyi helyzetet vizsgálva a költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja.

Az állami költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja a pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter a pénzügyi helyzetet vizsgálva a költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja.

Az állami költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja a pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter a pénzügyi helyzetet vizsgálva a költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja.

Az állami költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja a pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter a pénzügyi helyzetet vizsgálva a költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja.

Az állami költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja a pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter a pénzügyi helyzetet vizsgálva a költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja.

Az állami költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja a pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter a pénzügyi helyzetet vizsgálva a költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja.

Az ország mai süllyedése a pénzügyi helyzetet vizsgálva a költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja a pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter a pénzügyi helyzetet vizsgálva a költségvetés kiadásainak csökkentését javasolja.